

Sdružení místních samospráv ČR má svůj strom v nové aleji hrušní a dubů, kterou v sobotu 4. listopadu vysázeli v členské obci Kujavy v Moravskoslezském kraji místní obyvatelé spolu s ochránci přírody Studénka, tamní farností, Nadací Partnerství a jejími partnery. Celkem 125 stromů lemuje obnovenou polní cestu, která spojuje malebný kostelík s pěšinou podél Pustějovského potoka. Rozdělení polí na menší celky pomůže snížit erozi půdy, ale také poskytne útočiště lidským i zvířecím obyvatelům. Dub SMS ČR zasadil kujavský starosta Michal Dresler společně s manažerkou krajského sdružení Dagmar Novosadovou.

Téma:

SMS ČR JE TU UŽ 15 LET!

Veteráni na radnicích

str. 14

SNĚMOVNA PODPŮRILA LINIOVÝ ZÁKON. SMS ČR PŘED ČÁSTÍ ÚPRAV VAROVALO. CO NA NOVELE VADÍ?

Sdružení místních samospráv ČR má obavy z pozměňovacích návrhů k novele takzvaného liniového zákona (ST 410), který společně s většinou těchto návrhů v pátek 3. listopadu podpořila Sněmovna. Některé úpravy považuje sdružení za přílepky, tedy změny nesouvisejících zákonů, a poukazuje na to, že úřady nevypracovaly analýzu jejich dopadů...

str. 8

NA ZAČÁTKY SMS ČR VZPOMÍNÁ JEHO PRVNÍ PŘEDSEDA JAN PIJÁČEK

Věřil jsem tomu a se mnou všichni, kdo se na založení SMS ČR podíleli. Jinak bychom to nedělali. Od prvního dne jsme chtěli respektovanou organizaci, která bude dělat servis samosprávám. Někteří nepřejícní nám prorokovali, že skončíme do roka, a ti odvážnější do dvou let. Nestalo se tak...

str. 9

VE ZLÍNĚ OCENÍME NEJDÉLE SLOUŽÍCÍ STAROSTKY A STAROSTY

Jaké bylo pátrání po nejdéle sloužících starostkách a starostech, kteří budou oceněni na listopadové konferenci ve Zlíně? Často detektivní! Naši krajsí manažeři museli mnohdy pátrat i v kronikách a archivech, aby získali přesná data ustavujících zasedání zastupitelstev obcí, která se někde konala skutečně už v roce 1990. Na prvních příčkách pak byly nezdárka rozdílů v datu konání pouze v řádech dnů...

TA PODOBA

Jednou, to jsem tenkrát ještě nosila brýle i na dálku a mikádo k tomu, jsme se synem potkali v lese skupinku mladých lidí. Když kolem nás prošli, všichni mě způsobně pozdravili. Říkám Prokopovi: „Viděls to, jak mě ti mladí lidé pěkně pozdravili?“ A on na to: „To bude nejspíš tím, že jim připomínáš učitelku češtiny.“ „Ale já přece nejsem učitelka češtiny,“ pravím. „No, ale vypadáš tak,“ odvětil suše k mému pobavení. Na tuhle vtipnou historku jsem si vzpomněla, když jsem se probírala fotkami nejdéle sloužících starostů, které najdete v aktuální SMSce.

Myslím, že každého z nás naše dlouholeté povolání (nebo i záliba) nakonec ovlivní natolik, že se mu (nebo jí) začneme nějak podobat. Tohle mi nikdo nevymluví, že se člověk podobá tomu, co nebo koho má rád. Je to vidět také u dlouholetých partnerů nebo u milovníků oblíbených psích plemen. Nechci zdržovat, ale v této souvislosti se mi vybavila ještě jedna vzpomínka, jak jsem se před zhruba 27 lety jako novinářka jednoho deníku účastnila tiskové konference ředitelů zoologických zahrad. V čele velikého stolu vedle sebe seděli lev, žirafa, želva, lasička, ježek, jelen i papoušek, všichni v tělech člověka. Ještě teď se tomu usmívám.

Získat opravdu kvalitní fotky všech nejdéle sloužících starostů se nám nepodařilo. Ale protože fotky si každý rád prohlíží, protože fotky jsou to první, čeho si ve zpravodaji všimneme (protože v tomhle jsme a vždycky budeme jako děti, které v pohádkové knížce zastaví očima u obrázků), předkládáme vám pelmel fotek, které se našim manažerům podařilo z veteránů radnic vymámit. A protože je to opravdu pelmel, vypadají tyto stránky trochu jako cesta posypaná barevnými podzimními listy, které jsou originálními uměleckými díly nedoceňného autora. A i když jsem na začátku napsala, že starostové se podobají svému povolání, i oni jsou zároveň každý originálem a já už se moc těším na to, až jim budeme mít možnost za jejich práci na konferenci ve Zlíně pěkně poděkovat a ty nejdéle sloužící vám postupně představit v dalších číslech SMSky!

Hezké čtení a hezký podzimní čas
Marie Machačová
šéfredaktorka

Vzdělávejte se s námi. Podzimní kurzy se zaměří na hospodaření s vodou či na odpady

Odborné vzdělávací programy pro volené zástupce a zaměstnance obcí či pro relevantní příspěvkové a neziskové organizace pořádá Sdružení místních samospráv ČR i v podzimních měsících. Vybrat si můžete třeba kurz o šetrném hospodaření s vodou v krajině i v obci či další ze série webinářů o odpadovém hospodářství. Sledujte www.portalzastupitele.cz a tady jsou podrobnosti.

Projektová kancelář Jihlava

Kurz Voda v krajině a obci:

15. a 16. listopadu, 9:00–13:00/12:00

Online kurz je zaměřen na šetrné hospodaření s vodou v krajině i v obci. Probírat se budou témata týkající se pitné a odpadní vody, zemědělského půdního fondu, pozemkových úprav, meliorací atd. Opomenuta nebude ani problematika povodní či protipovodňové ochrany. Kurzem vás provedou lektori Gabriela Licková, Jiří Zicha a Lubomír Kříž. Registrovat se můžete zde: www.portalzastupitele.cz.

Webinář Odpadové hospodářství obcí III:

20. listopadu od 15:30 (bez nutnosti registrace)

Webinář se zaměří na představení fungování EKOKOMu, dozvíte se, jaké jsou náklady na tříděný sběr, co je ovlivňuje, jak se vypočítává odměna obcím, seznámíte se s příklady obcí, které se snaží snížit náklady na tříděný sběr a jejich výsledky. K webináři se připojíte na tomto odkazu: <https://youtube.com/live/NsO4OhQcZY8>.

Nestihli jste webináře o odpadech I a II?

Nevadí, pusťte si je ze záznamu

Pokud jste nestihli shlédnout webináře Odpadové hospodářství obcí I a II, které se vysílaly 3. a 26. října, nevadí. Pustit si je můžete i ze záznamů, které najdete zde https://www.youtube.com/watch?v=G8r3_WA4GkM a zde <https://www.youtube.com/watch?v=Bc4x1NPEe2M>. Najdete je také na YOUTUBE kanálu SMSČR EDUCATION.

Sledujte Portál zastupitele

Informace o aktuálních vzdělávacích aktivitách najdete také na webových stránkách www.portalzastupitele.cz, kde se můžete jednoduše registrovat na vybraný kurz, stáž nebo si vybrat webinář. Tyto vzdělávací aktivity jsou poskytovány zdarma. Nepromeškejte možnost dalšího odborného vzdělávání, sdílení zkušeností a praktických příkladů, které zkvalitní a zefektivní vaši práci při správě obce. Všechny aktivity projektu jsou připraveny ve spolupráci se zkušenými lektory a odborníky z praxe. Našími vzdělávacími aktivitami vám chceme pomoci sledovat měnící se legislativní prostředí v řadě agend a také měnící se klimatické podmínky, jejich dopady na komunitu a posílení resilience vůči těmto změnám a důsledkům.

Jitka Mattyašová
hlavní manažerka projektu

Vážení přátelé samospráv,

za uplynulý měsíc se toho v naší agendě událo opravdu hodně. Jako obvykle pro vás shrnu to nejpodstatnější.

Setkání s prezidentem republiky – téma měsíce!

Na Hradě jsme si s kolegy odbyli premiéru – přijali jsme pozvání prezidenta republiky Petra Pavla na setkání k aktuálním tématům samospráv. Velmi vítám, že se náš prezident aktivně zajímá o dění v regionech a na venkově, díky čemuž jsme s kolegy z vedení sdružení, místopředsedou Tomášem Chmelou a ředitelkou Janou Přechtělovou, mohli diskutovat s nejvyšším ústavním činitelem do hloubky, a nikoliv jen povrchně. Upozornili jsme na negativní dopady, které na rozvoj venkova bude mít rušení národních dotací v rámci snižování výdajů státního rozpočtu.

S panem prezidentem jsme probrali také fenomén komunitní energetiky a naše snahy o pomoc obcím s chytrými řešeními, jež pomohou ke zvýšení energetické nezávislosti samospráv. Seznámili jsme jej rovněž s naší platformou OBEC 2030, která se inovacemi nejen v oblasti obecní energetiky zabývá. Debatovali jsme i o digitálních technických mapách, kde pomáháme obcím plnit tuto povinnost vlastním nástrojem DTMka, digitalizaci samospráv podporuje také geoinformační systém AGIS, který vyvinulo SMS ČR společně s Ministerstvem pro místní rozvoj.

Na závěr jsme panu prezidentu navrhli pravidelnou výměnu informací se zástupci samospráv ohledně aktuálních i dlouhodobých témat souvisejících nejen s rozvojem venkova.

Stručně a jasně

Ve druhé půlce listopadu se opravdu moc těším na naši konferenci, která se tentokrát koná ve Zlíně. Její program bude pestrý – vystoupí zástupci vlády, byznysu i odborníci na jednotlivé agendy. Oceníme nejdéle sloužící starosty v každém kraji, a nakonec vyznamenáme i toho, který je ve funkci starosty nejdéle v rámci celé republiky!

Na Setkání územních partnerů navázala Národní stálá konference, která je tradiční platformou, kde o klíčových tématech diskutují představitelé organizací se znalostmi územních poměrů s funkcionáři resortů. Zazněla kritika k vyřizování dotací Národní sportovní agentury, znovu jsme apelovali na zvýšení limitů veřejných zakázek malého rozsahu... Dále jsme chtěli znát konkrétnosti k Národnímu plánu obnovy.

Zúčastnila jsem se také příjemné akce v Senátu, která se konala u příležitosti ocenění vítězů v soutěži Vesnice roku. Myslím, že tyto inspirativní obce lze vnímat jako nositele příkladů dobré praxe pro všechny samosprávy.

Své finalisty má už i soutěž OBEC 2030 a mně nezbyvá než smeknout před všemi přihlášenými.

Slavilo se také na Úřadu městské části Praha 12, kde se vyhlašovala soutěž Komunální projekt roku 2023. Celkové vítězství si vybojovala havířovská hala Fénix. Gratuluji do Slezska!

S mnohými z vás se setkám na zlínské konferenci SMS ČR. Chtěla bych ovšem vyzvat i ty z vás, kteří se jí nemůžete zúčastnit. Neváhejte se mi kdykoliv ozvat!

Na viděnou!

Eliška Olšáková, předsedkyně SMS ČR

Střípky z právní poradny

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Dotaz:

V naší obci se nachází domov pro seniory (dále jen „DPS“). Obec zajišťuje svoz komunálního odpadu z tohoto zařízení, což jí stojí nemalé peníze. Podle zákona o místních poplatcích jsou občané umístění do DPS od poplatků za odpady osvobozeni, a tudíž obec od tohoto zařízení nedostává na likvidaci odpadů žádné peníze.

Má obec povinnost platit za svoz komunálního odpadu vyprodukovaného v DPS? V některých okolních obcích si domovy pro seniory veškeré odpady řeší po vlastní ose.

Odpověď:

Obec je skutečně dle § 59 odst. 1 zákona o odpadech povinna přebírat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob. Stejně tak je pravda, že podle § 10g písm. d) zákona o místních poplatcích je od poplatku za obecní systém odpadového hospodářství osvobozena osoba, které poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení v obci a která je umístěna v domově pro seniory. V popsaném případě se však střetávají soukromoprávní a veřejnoprávní vztahy.

Klienti domu s pečovatelskou službou jsou sice od poplatku osvobozeni tzv. ze zákona,

nicméně pouze z pohledu platby místního poplatku obci. Zda a kolik platí za služby poskytované DPS (včetně zajištění likvidace odpadů), je na dohodě mezi nimi a DPS. Ostatně to byl jeden z důvodů, proč byla do zákona vložena výjimka podle § 10g písm. d) zákona o místních poplatcích – klienti/občané platili mnohdy jak poplatek obci, tak platbu za služby v DPS. Lze také poukázat na skutečnost, že ne všichni klienti DPS musí být zároveň občany vaší obce.

DPS je jako původce odpadů povinen zajistit jejich likvidaci buď prostřednictvím obce (pokud ta tuto možnost stanoví v OZV o systému nakládání s odpady) na základě smlouvy, v níž bude kromě dalšího stanovena i částka, nebo přes svozovou společnost. Náklady, které domovu takto vzniknou, pak může rozúčtovat mezi své klienty.

Zpracovali

Barbora Fůrstová a Dominik Hrubý
legislativní analytik SMS ČR

SMS ČR u prezidenta: Obce se zásadně podílejí na rozvoji území, rušení národních dotací zvýší rozdíly mezi regiony

Zástupci Sdružení místních samospráv ČR jednali na Pražském hradě s prezidentem Petrem Pavlem. Na setkání probrali aktuální výzvy, se kterými se obce musejí vypořádat, ať už je to konsolidační balíček, komunitní energetika, nebo vytváření digitálních technických map. SMS ČR, které v letošním roce slaví 15 let od svého založení, navrhlo prezidentovi rovněž vytvoření platformy pro pravidelné setkávání se zástupci samospráv.

Aktuálně

„Vítáme, že se pan prezident aktivně zajímá o dění v regionech a na venkově. Jako zástupci sdružení, které má mezi svými 2 300 členy zejména malé obce, považujeme za důležité upozornit na negativní dopady, které na rozvoj venkova bude mít rušení národních dotací v rámci snižování výdajů státního rozpočtu. Hrozí, že se nadále budou rozevírat nůžky mezi jednotlivými regiony a zrychlí se vyliďňování venkova,“ řekla předsedkyně SMS ČR Eliška Olšáková.

Zástupci SMS ČR vyzdvihli výhody početné sítě více jak 6 200 obcí na území České republiky, díky kterým se daří venkov efektivně rozvíjet, a to i v porovnání s řadou evropských států. Pro menší obce jsou ale v tomto ohledu klíčové právě národní dotace, protože často nedosáhnou na prostředky z unijních programů.

„Ve starostovi každé obce máme manažera s mimořádnou místní znalostí, díky které dokážeme zacílit podporu přesně tam, kde je jí třeba, rozvíjet venkov a zvyšovat zde kvalitu života. Národní dotace jsou v tomto ohledu nutnou pomocí a bez jejich zapojení by mnohé obce neměly možnost některé projekty pouze ze svého rozpočtu realizovat,“ uvedl místopředseda SMS ČR a starosta Slavičína Tomáš Chmela.

Prezidenta informovali zástupci SMS ČR také o dalších aktuálních výzvách, které obce řeší. Patří mezi ně například zvyšování energetické soběstačnosti. Z letošního průzkumu sdružení mezi členy vyplývá, že v následujících třech letech chce vlastní zdroj energie vybudovat 6 z 10 obcí, ale za jednu z hlavních překážek považují nedostatečné ukotvení pravidel pro komunitní energetiku v české legislativě. Jak dokládá například mapa dobré praxe na platformě SMS ČR OBEC 2030, obce se přitom nevyhýbají inovativním řešením nejen na poli energetiky, ale například i v odpadovém hospodářství nebo elektromobilitě.

V příštím roce budou muset také všechny obce splnit novou zákonnou povinnost a poskytnout údaje o své dopravní a technické infrastruktuře pro vytvoření krajských digitálních technických map. Pro řadu obcí je získání velmi přesných digitálních údajů například o veřejném osvětlení či komunikacích velmi obtížné.

„Představili jsme panu prezidentovi náš nástroj DTMka, kterým obcím pomáháme tuto povinnost jednoduše splnit. Společně se systémem AGIS, který díky podpoře Ministerstva pro místní rozvoj mohou používat všechny obce zdarma, jsou to užitečné nástroje, jež přispívají k digitalizaci samospráv,“ dodává Eliška Olšáková.

SMS ČR navrhlo prezidentovi vytvoření společné platformy pro pravidelné setkávání se zástupci samospráv nad aktuálními i dlouhodobými tématy souvisejícími nejen s rozvojem venkova.

„Naše sdružení je po 15 letech od svého založení respektovaným partnerem s profesionálním týmem, jenž je z velké části tvořen starosty s mnohaletými zkušenostmi. Ve všech krajích máme své regionální zastoupení a krajské manažery, kteří jsou se starosty obcí v každodenním kontaktu. Díky početné členské základně dokážeme velmi rychle a přesně reagovat na aktuální témata, umíme zprostředkovat postoje samospráv a také samosprávy pravidelně o všem informujeme, například prostřednictvím tištěného měsíčníku SMSka. Starostové rovněž hojně využívají naši nabídku vzdělávání, mohou se na nás obracet se vším, co je trápí,“ uvedla Jana Přecechtělová, výkonná ředitelka SMS ČR a starostka obce Srbece.

Za svůj aktivní přístup a zájem o regiony je prezident Petr Pavel mezi nominovanými na ocenění Počin roku, které SMS ČR každoročně udílí za přínosné aktivity ve vztahu k obcím. Letošní výsledek oznámí sdružení na své celostátní konferenci ve Zlíně. **red**

Dobrá zpráva pro všechny starosty: Poslanci schválili valorizační automat pro platy představitelů samospráv

Ve třetím čtení schválili v pátek 3. listopadu poslanci novelu zákona o obcích, která reaguje na nálezh Ústavního soudu o neústavnosti určování odměn pro představitele samospráv vládou. Novela obsahuje valorizační automat pro platy zastupitelů samospráv, o což SMS ČR dlouho bojovalo. Poslanci rovněž schválili pozměňovací návrh předsedkyně SMS ČR Elišky Olšákové, který drobně zvýší platy představitelům malých obcí. **red**

Podzimní 58. Den malých obcí se uskutečnil ve čtvrtek 2. listopadu v Praze v O2 Universu. Silné zastoupení zde mělo i SMS ČR. V úvodu své zdravotice zmínila předsedkyně Eliška Olšáková aktuální témata, kterými se sdružení zabývá, shrnula i chystanou legislativu ve vztahu k samosprávám. U stánku sdružení jste se mohli potkat s krajskými manažery i se zástupkyněmi SMS-služby. A pozor! Pořadatelé už oznámili také termíny jarních 59. Dnů malých obcí v roce 2024. Uskuteční se 19. března v Praze a 26. března v Olomouci. Zapište si to do svých diářů.

Pracovní skupiny pro energetiku a životní prostředí a zemědělství zamířily do jižních Čech

Aktuálně

Především obnovitelné zdroje energie patří v poslední době ke společným tématům pracovních skupin (PS) pro životní prostředí a zemědělství a pro energetiku. Spojovatelů mezi oběma skupinami je ale mnohem více. Koncem října se jejich členové vydali do jižních Čech, aby se jim věnovali.

Ve Dvorcích u Třeboně se setkali se zástupci výrobců fotovoltaických panelů, ale také mikro vodních elektráren, které jsou šetrné k flóře i fauně. Pokud budou tyto mikro vodní elektrárny zahrnuty mezi podporované obnovitelné zdroje energie, otevřely by se obcím další možnosti využití zelené energie. Se zkušenostmi, jak řeší energetiku na jihu Čech, seznámil členy pracovních skupin zástupce MAS Třeboňsko Jaromír Polášek.

Dalším velkým tématem bylo využití dřevostavby ve veřejném sektoru. S tím souvisela i prohlídka dvou výrobních závodů. Součástí bloku o dřevostavbách byla také ukázka, jak dřevostavby slouží v obci Olešnice, mezi nimi je například i mateřská škola. Závěr patřil ukázce carpoutu na eko-farmě v Petrovích.

Adéla Palíšková
legislativní analytička SMS ČR

Titul Oranžová stuha putuje už podruhé do jižních Čech. Tentokrát do Truskovic na Strakonicku!

Rozhovor

Titul Oranžová stuha České republiky roku 2023 získala obec Truskovice z Jihočeského kraje. Je to už podruhé za sebou, kdy toto ocenění získává obec z jižních Čech. Truskovice byly přitom i co do počtu obyvatel nejmenším soutěžícím. Oranžová stuha se tradičně uděluje za výjimečnou spolupráci obce a zemědělského subjektu. Obec za něj získává finanční odměnu, respektive dotaci ve výši 900 000 Kč. Na pocity z výhry se ptáme starosty Truskovic Václava Trobla.

Jaké pocity jste měl bezprostředně po vyhlášení, které se v říjnu odehrálo v Senátu?

V soutěži Vesnice roku jsme byli letos úplně nováčky, takže jsme byli šťastní už za titul v krajském kole. V něco víc jsem ani nedoufal. Takže když byla vyhlášena šestá obec v pořadí z devíti a my jsme mezi nimi stále nebyli, začala mi tuhnout krev v žilách. Došlo mi, že se umístíme někde mezi prvními třemi. Když moderátorka vyhlásila třetí místo a stále nic, druhé místo a stále nic, začaly mi téct slzy. Byl to velmi silný zážitek, protože na bouřlivý potlesk celého sálu se nezapomíná. Potlesk ze strany starostů vás zahřeje nejvíce, protože oni ví, o co jde. Během toho všeho se mi promítlo před očima více jak 20 let práce v obci.

Jaké bylo přivítání doma?

Společně jsme se potkali před naším pivovarem a podělili se o zážitky. Velkou oslavu ale teprve chystáme. Příští rok nás čekají oslavy 750 let založení obce a s tím spojené setkání rodáků. Bylo milé, jak místní, ale i známí posílali komentáře s gratulacemi.

Jak u vás vypadá spolupráce se zemědělským podnikem, za kterou jste byli oceněni?

Obec staví na ovocnářských tradicích a bohatém společenském životě. Jedním ze stmelujících článků se stal minipivovar. Zakládáme si na podpoře lokálních ovocných produktů a výrobků z nich. Oceňované bylo především využívání zbytků po výrobě piva na dokrmování ryb, výsledky pak ochutnávají spoluobčané na dobové a na Štědrý večer.

Je v Truskovicích více takových subjektů zapojených do spolupráce s obcí?

Spolupráce u nás nestojí na jednom podniku, máme tu ovocnáře, včelaře, rybáře, zemědělce, pivovar i lihovar. Každý z nich je součástí mozaiky a dohromady tvoří to, co dělá Truskovice Truskovicemi.

Jak se jinak žije v Truskovicích?

Myslím si, že se nám tu žije velmi dobře. Díky velikosti naší obce máme k sobě blíž a lépe se tak buduje vzájemný komunitní život. Krásná příroda, dobré jídlo, dobré pití, co více si přát.

Každý starosta má vizi, co by se dalo ještě vylepšit. Co by to bylo v Truskovicích?

Truskovice mají snad to nejnáročnější již za sebou, povedlo se vybudovat vodovod, kanalizaci i ČOV. Rekonstrukcí prošly postupně všechny veřejné budovy včetně přilehlých prostranství. Dokončená je kaskáda rybníků, která zadržuje vodu v krajině. Ale každý starosta vám řekne, že je vždy co vylepšovat a obec dále posouvat. Mou vizí je vytvořit prostor pro kvalitní život všech generací. V hlavě mám ještě spoustu plánů od výstavby mateřské školky až po možnost rozvoje bydlení, ale vždy s důrazem na zachování komunitního života v obci.

Moc gratulujeme k vítězství v soutěži, pane starosto. Ať se vám i nadále daří rozvíjet vaši krásnou ves!

Rozhovor vedla Marie Macháčová

Eliška Olšáková předala ocenění MARK ostravské knihovnici Heleně Dlouhé

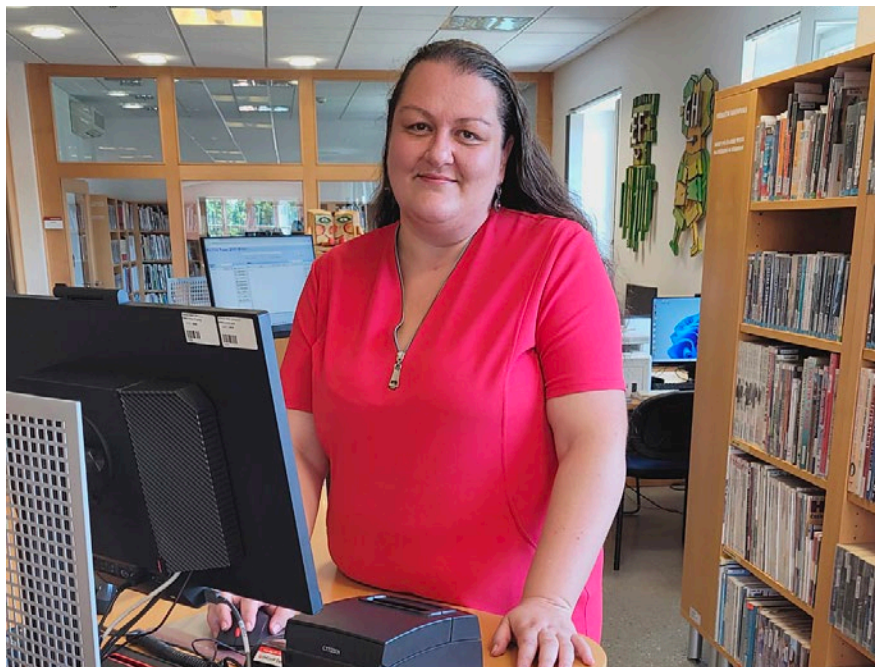
Aktuálně

Knihovnice Helena Dlouhá, která působí v oddělení pro děti a mládež ostravské ústřední knihovny, obdržela z rukou předsedkyně SMS ČR Elišky Olšákové cenu MARK za své mimořádně tvůrčí aktivity. Toto ocenění pro mladé knihovníky do 35 let uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP). Nad letošním 14. ročníkem převzalo záštitu Sdružení místních samospráv ČR.

Helena Dlouhá získala cenu za vynikající práci v celostátní pracovní skupině projektu „S knížkou do života“, a to především za přípravu, správu a aktualizaci webu a sociálních sítí. Kromě toho je tvůrčí i ve svém domovském oddělení pro děti a mládež, kde společně se svými kolegy vytváří přátelskou atmosféru.

Cenu MARK uděluje SKIP od roku 2010. Cílem ceny je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/pracovnic knihoven, pedagogů a studentů/studentek oboru a ohodnotit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v daném roce. K předávání ceny došlo ve čtvrtek 12. října v Zrcadlové kapli Klementina v Praze a bylo součástí vyhlášení cen Ministerstva kultury Knihovna roku a ceny SKIP Městské knihovny roku v rámci oslav Týdne knihoven.

Adéla Palíšková
legislativní
analytička SMS ČR

Také jste obdrželi návrh smlouvy od společnosti PROCTER & GAMBLE? Její obsah ale neodpovídá požadavkům vyplývajícím ze zákona

Legislativa

V nedávných dnech obdržely obce napříč republikou do datových schránek zprávu od společnosti Market Vision s. r. o., zastupující společnost Procter & Gamble Czech Republic s. r. o., ve věci podpisu smlouvy o úhradě nákladů na likvidaci a soustředování vybraného plastového odpadu s uvedenou společností. Důvodem tohoto kroku je plnění povinnosti vyplývajících ze zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí. S těmito podklady se řada starostů obrátila na legislativní oddělení SMS ČR. To po jejich prostudování konstatuje, že obsah předložené smlouvy neodpovídá požadavkům vyplývajícím ze zákona a obce tedy tento návrh nemusí akceptovat.

Uvedený zákon zavádí povinnosti pro výrobce tabákových výrobků s filtry, výrobce vlhčených ubrousků pro osobní hygienu a péči o domácnost a výrobce balonků v podobě mimo jiné zavedení systémů rozšířené odpovědnosti výrobce pro určité druhy vybraných plastových výrobků a s nimi spojených povinností (především úhrada nákladů obcím na úklid odpadu). Tyto povinnosti mohou výrobci plnit buď samostatně (individuálně), nebo prostřednictvím tzv. kolektivních systémů.

Obecně lze říci, že zejména u určitého druhu výrobků (s větším množstvím výrobců) je pro všechny dotčené strany (obce i výrobce) komfortnější kolektivní řešení (založení kolektivních systémů), neboť obcím nepřináší administrativní zátěž nad míru nezbytně nutnou. Vzhledem ke skutečnosti, že dle našich informací

stále nedošlo ke shodě mezi výrobcí a distributory hygienických ubrousků na založení kolektivního systému, byl daný krok společnosti Procter & Gamble Czech Republic s. r. o. veden snahou naplnit literu zákona individuálně.

Stran požadavku na podpis smlouvy sdělujeme, že zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí uvádí, že pokud návrh na uzavření smlouvy o úhradě nákladů předložený obci výrobcem odpovídá požadavkům stanoveným uvedeným zákonem (zejména co se výše úhrady nákladů hrazených výrobcem obci týče), poskytne obec výrobci součinnost, kterou po ní lze spravedlivě požadovat, směřující k uzavření smlouvy mezi obcí a výrobcem. Zákon dále uvádí, že způsob výpočtu úhrady nákladů výrobce zveřejní na svých internetových stránkách s tím, že způ-

sob výpočtu úhrady nákladů je výrobce povinen pravidelně, nejméně jedenkrát za kalendářní rok, aktualizovat a zohlednit v něm vývoj cen v České republice.

V souvislosti se zaslánými podklady musíme konstatovat, že obsah předložené smlouvy o úhradě nákladů na likvidaci a soustředování vybraného plastového odpadu neodpovídá požadavkům vyplývajícím ze zákona a obce tedy tento návrh nemusí akceptovat.

Obce mají v tuto chvíli tyto možnosti:

- Komunikovat s odesílatelem tak, aby došlo k úpravě smlouvy odpovídajícím způsobem.
- Zareagovat odesílateli v tom smyslu, že nedojde k podpisu návrhu smlouvy.
- Na zaslanou výzvu nereagovat.

Zpracoval legislativní tým SMS ČR

Co jsou to kolektivní systémy a jak fungují?

V dnešní době je ochrana životního prostředí stále důležitější. Jednou z oblastí, která vyžaduje zvláštní pozornost, je problematika odpadů či výrobků s ukončenou životností. Kolektivní systémy představují jedno z možných řešení, jež pomáhá zabezpečit efektivní zpětný odběr a recyklaci těchto materiálů.

Evropská unie se již několik let snaží regulovat problematiku výrobků s ukončenou životností, obalů a jednorázových plastů, a podporovat jejich recyklaci. V rámci svých kompetencí postupně přijímá další a další legislativu, která stanovuje výrobcům a distributorům různých výrobků tzv. rozšířenou odpovědnost výrobce (tzv. EPR), kdy je odpovědnost výrobce za jeho produkt prodloužena až do konce životnosti výrobku, včetně nakládání s odpadem.

V České republice je odpadové hospodářství primárně upraveno zákonem o odpadech, nicméně problematika EPR je řešena v několika jiných předpisech. Jedním z nich je zákon o obalech, který stanovuje povinnost pro výrobce a dovozce zajistit systém sběru, třídění a recyklace obalového odpadu. Dalším je zákon o výrobcích s ukončenou životností, jenž stejné povinnosti dává výrobcům elektrozařízení, přenosných baterií nebo akumulátorů, automobilových baterií nebo akumulátorů a pneumatik. Posledním a nejnovějším předpisem je zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, který rozšířenou odpovědnost stanovuje pro výrobce tabákových výrobků s filtry, hygienických ubrousků pro osobní hygienu a péči o domácnost a rovněž výrobce balónek.

Každý z uvedených předpisů stanovuje maličko odlišné požadavky, nicméně jak už bylo uvedeno, rozšířená odpovědnost přináší výrobcům povinnost postarat se o svůj výrobek od uvedení na trh po jeho odstranění/recyklaci. Tuto povinnost může výrobce splnit buď samostatně v tzv. individuálním systému (viz také článek o návrhu smlouvy od společnosti PROCTER & GAMBLE), nebo společně s jinými výrobci v tzv. kolektivním systému, což bývá běžnější způsob řešení.

Kolektivní systémy jsou tedy jedním z nástrojů pro efektivní plnění rozšířené odpovědnosti výrobců. Spolupráce mezi výrobci, dovozci, spotřebiteli a zejména obcemi je klíčová pro úspěšné fungování těchto systémů a ochranu životního prostředí.

Jindra Tužilová
vedoucí legislativní analytička SMS ČR

S nedopalky cigaret pomůže obcím nový kolektivní systém

Pomoc s náklady na úklid veřejných prostranství od nedopalků nebo podpora informačních kampaní zaměřených proti odhazování nedopalků na veřejných prostranstvích. To bude úkolem nového kolektivního systému NEVAJGLUJ, který vznikl na základě dohody výrobců tabákových výrobků a získal oprávnění k provozu od Ministerstva životního prostředí. Z čeho systém vychází a jak bude probíhat spolupráce s obcemi?

Zákon o jednorázových plastech se zaměřil i na nedopalky

V loňském roce vstoupil v účinnost zákon o jednorázových plastech, který omezuje používání plastových výrobků na jedno použití. Zaměřil se také na nedopalky cigaret. Tabákové filtry se totiž rozkládají až 15 let a do okolí se z nich mohou uvolňovat mikroplasty. Na výrobce tabákových výrobků (přesněji řečeno tabákových výrobků s filtry a filtrů uváděných na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky) se nyní vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce, kterou známe např. u obalů nebo vysloužilých elektrospotřebičů.

Výrobci mají povinnost uzavřít s obcemi smlouvu

Podle zákona o jednorázových plastech mají výrobci povinnost uzavřít s obcemi smlouvu, na základě které se budou podílet na nákladech obcí na úklid a likvidaci odpadů z tabákových výrobků. Kromě tohoto také mají zajistit osvětu, jejímž cílem je snížit množství nedopalků, jichž se spotřebitelé zbavují mimo místa k tomu určená. Spotřebitelé budou informováni, že i nedopalky mohou negativně ovlivňovat životní prostředí, a není vhodné je proto odhazovat kdekoli.

Spolupráce s obcemi

Spolupráce s obcemi bude probíhat na základě smlouvy o úhradě nákladů na úklid a nakládání s odpady tabákových výrobků. Podle ní bude

kolektivní systém NEVAJGLUJ (KS) hradit obci náklady vynaložené na úklid odpadů z tabákových výrobků a soustředování odpadů z tabákových výrobků do sběrných nádob (odpadkových košů) umístěných na veřejných prostranstvích v rámci obecního systému OH.

Uzavřete smlouvu do konce roku a zaplatí se vám náklady na úklid i za rok 2023

NEVAJGLUJ nyní oslovuje všechny obce ČR prostřednictvím datových schránek s nabídkou na uzavření smlouvy. Pokud obec uzavře smlouvu do konce roku, budou jí náležet úhrady i za rok 2023. KS musí uzavřít do tří let smlouvy minimálně s 90 procenty všech obcí v ČR.

Úhrada nákladů a kvalifikovaný odhad u malých obcí

Výše úhrad, kterými bude nový KS přispívat obcím, musí odpovídat reálným nákladům obcí. Výši nákladů zjišťuje KS prostřednictvím dotazníku, který obec vyplní v informačním systému NEVAJGLUJ jedenkrát ročně. Větší obce a města obvykle znají údaje ze smlouvy s firmou, která tyto práce zajišťuje. Pro data z malých obcí je možné udělat kvalifikovaný odhad. Informace od obcí slouží k aktualizaci nákladového modelu pro stanovení výše úhrad a jsou také podkladem pro povinnou roční zprávu KS pro MŽP.

Jak se vypočítávají úhrady

Celková úhrada, kterou obec získá, bude stanovena jako paušální platba v Kč/obyvatel/rok, přičemž rozhodující je počet trvale hlášených obyvatel v obci (dle ČSÚ). Výše úhrady se skládá z nákladů za úklidy, za nakládání s odpady v rámci obecního systému OH a případně z bonusové složky (pokud ji KS stanoví). Zúčtování úhrad podle smlouvy proběhne jednou ročně.

Zdroje informací

Metodiku výpočtu úhrad, sazebník úhrad, smlouvu a další informace naleznete na webových stránkách www.nevajgluj.cz. Povinné informace podle smlouvy obdrží obce do datových schránek. V případě dotazů či zájmu o spolupráci využijte e-mail obce@nevajgluj.cz.

SMS ČR JE TU UŽ 15 LET!

Sdružení místních samospráv ČR letos slaví 15 let své existence. Tomuto kulatému výročí se letos věnujeme i v SMSCE. V každém čísle něco připomeneme, něco zrekapitulujeme, na něco upozorníme, s někým na toto téma povedeme rozhovor. Zachovejte nám svou přízeň. Jsme tu pro vás!

Někteří nepřejícní SMS prorokovali, že skončí do roka, ti odvážnější do dvou let. Nestalo se tak, vzpomíná první předseda sdružení Jan Pijáček

Rozhovor

„Právě jsem slezl ze střechy, co potřebujete?“ „Rozhovor do SMSky. Chtěla bych zaznamenat vaše vzpomínky na začátky SMS ČR a vůbec vás připomenout při příležitosti 15letého výročí a představit těm, kteří vás třeba neznají.“ „Milerád,“ řekl mi Jan Pijáček, bývalý starosta Vlčnova na Uherskohradištsku a vůbec první předseda sdružení...

Sdružení místních samospráv se „narodilo“ před 15 lety ve Zlíně. A vy jste byl u toho. Kdo další byl v tom nejužším týmu?

Byla to poměrně malá skupina odvážných nadšenců: Standa Polčák, Petr Gazdík, Pepa Bartoňek, Jana Juřenčáková, Věra Kovářová, Edita Nezvalová a Tomáš Chmela. Postupně se přidávali další lidi.

Co bylo tehdy impulsem, který vedl ke vzniku sdružení?

Impulzem byl celorepublikový sněm SMO v Hradci Králové. Spousta starostek a starostů nesouhlasila s nastavením rozpočtového určení daní v neprospekch malých obcí. Dohadovali jsme se s primátory. Jejich argumentace byla: starejte se o sebe a my se budeme starat o nás. Na naši otázku, proč nechtějí připustit změnu RUD, odpověděli, že si na to zvykli. Moje odpověď byla: tak si zvykněte, že my si chceme taky zvyknout. Tam padlo rozhodnutí založit novou profesní organizaci samospráv.

Pro ty, kdo už si to nepamatují, jaká byla vaše role v SMS ČR?

A v čem tato práce spočívala?

Byl jsem členem skvělého týmu, který připravil stanovy a zaregistroval SMS. Objeli jsme všechny kraje, organizovali volby krajského vedení. Dohodli jsme se na rovnosti hlasů všech členů. Byly to hektické doby, stálo nás to spoustu nervů a především času. Bylo to na úkor našich rodin a svoji práci jsme museli dohánět po večerech. Myslím, že nikdo z nás toho ale nelitoval.

Jaké vzpomínky z dob vzniku SMS ČR se vám ještě vybaví?

Nevím, kde to bylo, ale na jednom sněmu jsem požádal zvukaře, ať nám nahraje záznam z jednání. Když jsem za ním přišel, řekl mi, že záznam už si někdo odnesl. A já mám podezření na konkurenci.

Jako předsedu SMS ČR mě zvolilo asi 1100 starostek a starostů. K přijetí této funkce mě přesvědčili moji kolegové. Měl jsem jedinou podmínku, a to, že za dva roky budou nové volby a sněm si zvolí do čela SMS nového předsedu.

Ještě jedna veselá příhoda. V noblesním hotelu v Praze byla připravená tiskovka, na které jsme chtěli vykopnout informaci o změně RUD. Ve stanovený čas byli všichni na značkách včetně novinářů a televize. Jediný, kdo chyběl, byl Standa Polčák. Přirtil se asi s deseti minutovým zpožděním. Na sobě sako a neuvěřitelně pomačkanou košili. Vysvětloval, že je to poslední světová móda. Já jako neznalý jakékoli módy jsem tomu dlouho věřil. Po nějakém čase se Standa přiznal, že nějak blbě večer nastavil sušičku na prádlo.

A musím také zavzpomínat na skvělého partáka Pepu Bartoňku, tehdejšího starostu Osvětiman, který už není mezi námi. Byl to právě on, kdo pro vyjednávání o RUD připravoval ekonomické modely. Mrzí mě, že jsem ztratil skvělého člověka a kamaráda.

Věřil jste, že založení SMS ČR bude mít smysl a že toto sdružení bude brát někdy někdo vážně?

Věřil a se mnou všichni, kdo se na založení podíleli. Jinak bychom to nedělali. Od prvního dne jsme chtěli SMS jako respektovanou organizaci, která bude dělat servis samosprávám. První smlouvu a spolupráci jsme podepsali s MMR v Baťově vile ve Zlíně. Někteří nepřejícní nám prorokovali, že skončíme do roka, a ti odvážnější do dvou let. Nestalo se tak.

Když se tak zamýšlím, můj čtvrtý syn má letos taky 15 let a nepříjde mi to až tak dávno, kdy se narodil. SMS ČR mi ovšem připadá poněkud starší a zkušenější než puberták. Jak vnímáte jeho uzrávání vy?

15 let je skvělý výsledek. Pubertáci jsme byli před založením. Dneska je SMS ČR respektovaným partnerem s profesionálním týmem. Mám s toho velkou radost.

Dnes se ke sdružení hlásí už přes 2 300 členských obcí. Sledujete stále jeho aktivity?

Při založení nás bylo 1 100. Dnešní počet členů jenom potvrzuje moje slova. Samozřejmě, že sleduji, jak je SMS schopné reagovat na aktuální situaci.

V čem by se mohlo SMS ještě zlepšit? Co by se mohlo nebo mělo dělat jinak a lépe?

Musím se přiznat, že nevím. Mladá generace vidí svět jinými očima, má taky jiné zkušenosti. Sami nejlépe ví, co můžou zlepšovat a kde hledat jiné cesty. Nepotřebují radit co a jak se má dělat.

Co byste SMS popřál k jeho patnáctinám?

K patnáctinám přeji, ať je SMS ČR samosprávám stále k užítku.

Starostou Vlčnova na Uherskohradištsku jste byl od roku 1998 do roku 2017, tedy 19 let. Jakých těch 19 let bylo?

Potkal jsem spoustu skvělých lidí a mohl realizovat svoje sny a sny spoluobčanů. Naučil se naslouchat lidem a respektovat jiný názor.

Do konce roku jste pracoval ještě v místní akční skupině, poté jste tuto činnost přerušil. Proč? Nebavila vás práce v MASce?

Ale bavila, kolegové jsou skvělá parta a bylo mně s nimi dobře. Doma mě ale čekala spousta práce, kterou jsem nestihl udělat za svého působení na radnici, tak jsem to chtěl dodělat, dokud mně to zdraví dovolí.

Tak to bych se tedy ráda vrátila na začátek našeho povídání. Když jsem vám zavolala, zrovna jste slézal ze střechy, smál jste se, že pracujete na stavbičce, že vás nyní baví být řemeslníkem. Troufnete si na stolařské i tesařské práce, umíte dláždit, řekl jste mi, že se bavíte fyzickou prací. Po letech strávených v kancelářích je to tedy asi i pochopitelné...

Ano, odpočívám fyzickou prací, která je hned vidět, doma i u kamarádů.

Jak se to ale stalo, že je z vás najednou šikovný řemeslník? Kde jste se tomu naučil?

Moje původní profese je stolař a na vojně jsem dělal s partou tesařů. Se ženou jsme si postavili skoro vlastníma rukama dům. Tak jsem se le-dacos naučil a dneska se mi to hodí k mému odpočinku.

Vždycky, když už si nevím rady, vylezu na nejbližší kopec, abych získala nadhled.

Vy chodíte rád po horách. Co vám hory dávají?

Na horách jsem se naučil velké pokoře, člověk si uvědomí, jak je malý a jak je zranitelný. Příroda a vůbec krajina je úžasný statek. Dneska se spousta lidí chová ke krajině jako vlastník, ale to je omyl. Jsme jenom správci, a to ještě na krátkou dobu našeho života. Zdědili jsem ji po našich předcích a máme povinnost ji zachovat pro příští generace.

Pro vás mladé je to rada staršího člověka. Užijte života, je hrozně krátký!

Děkuji za rozhovor a za celé sdružení přeji pevně zdraví a vůbec všechno dobré!

A já děkuji za zajímavé otázky a přeji všem úspěšné zvládnání jejich starostovských povinností.

Rozhovor vedla Marie Machačová

Oslava mnohaleté služby obcím: Ve Zlíně oceníme nejdéle sloužící starostky a starosty

Veteráni na radnicích

I více jak tři desítky let ve službě své obci, obrovské profesní a životní zkušenosti a také velký zápal, bez kterého se po tak dlouhou dobu při náročné práci na radnici jistě neobejdete. To jsou některé ze společných rysů, kterými se vyznačují nejdéle sloužící starostky a starostové, s nimiž se můžete potkat na celostátní konferenci Sdružení místních samospráv ČR ve Zlíně. Díky mravenčí práci našich manažerů jsme našli tyto „veterány“ komunální politiky v každém kraji.

Ohledně výsledků nebudeme ještě nic prozrazovat, představení nejdéle sloužících starostek a starostů bude ozdobou společenského večera 22. listopadu ve Zlíně. O jména a fotografie nominovaných vás ale neochudíme a můžete si je prohlédnout na následujících stránkách. Máme příslibeno, že do Zlína dorazí naprostá většina nejdéle sloužících starostů z jednotlivých krajů, což je skvělá zpráva, protože potkat se s těmito zkušenými zástupci obcí bude určitě velká inspirace pro každého, kdo se pohybuje v komunální politice.

„Dlouho jsem si pohrávala s myšlenkou, že bych chtěla nějakým způsobem ocenit ženy ve vedení obcí. Postupem času jsme ale s kolegy v SMS ČR vymysleli tento projekt nejdéle sloužících starostů, protože péči a lásku svým obcím dávají samozřejmě jak starostky, tak starostové bez rozdílu. A málokdy je za to někdo oceněn. Předání ocenění jsme cíleně spojili s naší celostátní konferencí ve Zlíně, kde oslavíme i 15 let od založení sdružení. Jsem přesvědčená, že plénum stovek dalších starostek a starostů, kteří dennodenně zažívají při své práci stejné starosti i radosti, bude více než příhodné pro takovou oslavu,“ říká Jana Přecechtělová, autorka nápadu a výkonná ředitelka SMS ČR.

Pátrání v archivech a těsný „souboj“

Desítky let strávených nepetržitě na radnicích napříč volebními obdobími si podobné ocenění nepochybně zaslouží. Komu má ale titul podle odsloužených let připadnout, nebylo v řadě případů vůbec jednoduché zjistit. Ucelená celorepubliková databáze sahající takto do minulosti u nás neexistuje. Naši krajsí manažeri tak museli pátrat v jednotlivých kronikách a archivech, aby získali přesná data ustavujících zasedání zastupitelstev, která se mnohdy konala skutečně už v roce 1990. Na prvních příčkách pak byly nezřídka rozdíly v datu konání pouze v řádech dnů. Ale detektivní práce se vyplatila a oceněné starostky a starosty tak máme potvrzené.

„Mám k těmto kolegyním a kolegům neskrývaný obdiv za to, jak dlouho na radnicích vydrželi pracovat pro své obce. Nezřídka to vyžaduje řadu kompromisů i ústupků v osobním životě. Když jsem některé ze starostů obvolávala, i v telefonu z naprosté většiny sršela velká energie a elán. Je to znát už po hlase, který zní jako kdyby patřil čtyřicátníkům. Už se velmi těším, až je potkám a poznám osobně,“ dodává s úsměvem Jana Přecechtělová.

Jana Přecechtělová

S vítězi v jednotlivých krajích v jednotlivých krajích připravujeme rovněž medailonky, se kterými vás seznámíme po listopadové konferenci na našem webu, sociálních sítích a v následujících vydáních SMSky.

Mnohokrát děkujeme všem, kdo se do tohoto projektu zapojili a věnovali vlastní energii a čas, aby pomohli najít tyto starostky a starosty, kteří zasvětili svůj život službě obcím, a my jim teď budeme moct společně vzdát hold.

SMS ČR

Veteráni na radnicích

Že tyto tváře znáte nebo jsou vám povědomé? Aby ne. Jsou to nejdéle sloužící starostové v České republice, takže je dost pravděpodobné, že už jste je někde viděli nebo o nich alespoň slyšeli. A také vás napadá spousta otázek, když se na tyto fotky díváte? Třeba jak to mohli tak dlouho vydržet? Čím vším si za ta léta prošli? Co je na jejich starostovských cestách nejvíce inspirovalo, co naopak demotivovalo, jaká vlastně byla jejich původní profese, kterou opustili, a jestli někdy nezalitovali svého rozhodnutí věnovat značnou část soukromého života obci?

Pavel Kašpárek, Úsilné
Jihočeský kraj

Jaroslav Šlesinger, Jilem
Jihočeský kraj

František Ohrazda, Vrábče
Jihočeský kraj

Ladislav Novotný, Jetětice
Jihočeský kraj

Jaroslav Staněk, Paměťice
Jihomoravský kraj

Jaroslav Zhoř, Černovice
Jihomoravský kraj

Martin Kincl, Vratětín
Jihomoravský kraj

Jan Horník, Boží Dar
Karlovarský kraj

Luboš Garaj, Vojkovice
Karlovarský kraj

Jitka Slezáková, Jasenná
Královéhradecký kraj

Květoslav Kvasnička, Kunčice (u Nechanic)
Královéhradecký kraj

Ladislav Vlachý, Barchov
Královéhradecký kraj

Miroslav Maroul, Bezděkov nad Metují
Královéhradecký kraj

Josef Krupička, Žďánice
Středočeský kraj

Miroslav Šiška, Bukovany
Středočeský kraj

Oldřich Pulda, Charvatce
Středočeský kraj

Marie Gryžboňová Mališová, Nižní Lhoty
Moravskoslezský kraj

Petr Vícha, Bohumín
Moravskoslezský kraj

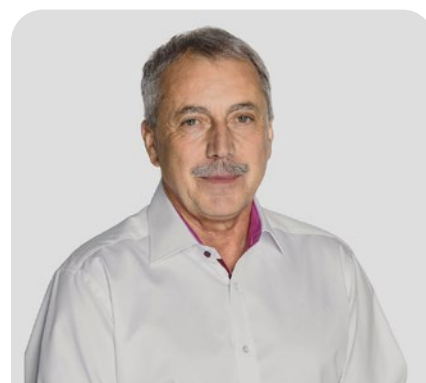
Jan Tomalský, Heřmanovice
Moravskoslezský kraj

Romana Dvořáková, Blíževedly
Liberecký kraj

Josef Kucin, Jiřetín pod Bukovou
Liberecký kraj

Jiří Löffelmann, Skalice u České Lípy
Liberecký kraj

Eduard Kavala, Běloutín
Olomoucký kraj

Jana Gerešová, Kopřivná
Olomoucký kraj

Jaromír Otáhal, Citov
Olomoucký kraj

Josef Mikulka, Rakůvka
Olomoucký kraj

Alena Veličková, Horní Újezd
Olomoucký kraj

Jiří Kosel, Horní Ředice
Pardubický kraj

Vladimír Čapský, Podůlšany
Pardubický kraj

Ladislav Šafr, Útěchov
Pardubický kraj

Marie Stará, Klešice
Pardubický kraj

Jiří Kučera, Uhřetická Lhota
Pardubický kraj

David Vodrážka, Praha 13
Hl. město Praha

Pavel Žďárský, Praha 19
Hl. město Praha

Jiří Červenka, Blížejov
Plzeňský kraj

Josef Kaigl, Hlohovčice
Plzeňský kraj

Jiří Křemenák, Nečtiny
Plzeňský kraj

Jiří Kovář, Bohuslavice
Kraj Vysočina

František Plocek, Bohušice
Kraj Vysočina

Jaroslav Štefáček, Příseka
Kraj Vysočina

Zeněk Kutner, Domoušice
Ústecký kraj

Bohuslav Kreuz, Vilémov
Ústecký kraj

Petr Pillár, Líšnice
Ústecký kraj

Miroslav Kovářík, Modrá
Zlínský kraj

Radovan Man, Roštín
Zlínský kraj

Bohumil Škarpich, Rusava
Zlínský kraj

Legislativní glosa: Neviděl někdo Rašina?

Momentálně mám rozečteno mnoho knih, na což nejsem moc pyšná, ale na druhou stranu, pokud musím během devíti dnů načíst 60 pozměňovacích návrhů k liniovému zákonu, pak se asi není čemu divit. Ostatně situace kolem liniového zákona mě opravdu zasáhla svou brutalitou, co se dopadů týče, a lehkostí, se kterou poslanci přistupují k faktu, že budou hlasovat pro některé příležitosti, které pro ně připravily složky moci výkonné. Pro mě jako pro legislativce a pracovníka v povinném připomínkovém místě je tato situace komplikovaná. Několik týdnů přemýšlím, jak se se situací vypořádat a proč se mě tak moc tento způsob obcházení demokratických pravidel přípravy zákona dotýká. Je to tím, že jsem volič koalice a beru to jako zradu? Nebo je to tím, že jsem schopná si důsledky dopočítat, byť jediný návrh nemá analýzu dopadů? Nebo jak mi řekl jeden pracovník z ministerstva: „Vás jen štve, že jsme vás vynechali,“ což byla sice poznámka k pracovní skupině ke konzervaci drah, kde nebyly obce zastoupeny, ale věřím, že je tento argument univerzální. Proč mě to tak drásá?

Protože je moc špatného najednou. Slovy Jolandy: „Vidím velký špatný.“

Nejsme ve válce, pandemii ani jiné krizi, abychom tak masivně porušovali pravidla. A koalice není Putin a neslibovala do dvaceti let teleportování, ale naopak respektování legislativních pravidel a projednávání změn

s odborníky, což jsme jí, na rozdíl od Putina, věřili. (Mimochodem vřele doporučuji knihu Židé v Putinově stínu, kterou za několik let určitě dočtu.) Překvapivě beru volební sliby vážně a programové prohlášení vlády ještě víc. Stejně jako lpím na systému, na kterém je postaven náš stát a právní řád. Demokratické základy a systém „check and balances“.

Podle Wikipedie je systém brzd a protiváh mechanismus, který zajišťuje rovnováhu v dělbě moci. Tento systém zajišťuje, aby žádná ze složek státní moci nezískala výsadní postavení a neohrozila demokratickou povahu politického zřízení – jde o systém omezení moci, který doplňuje princip oddělení jednotlivých mocí. Proto je vláda odpovědná moci zákonodárné, a ne naopak, a soudní moc je nezávislá. A proto má legislativní proces stanovené kroky, jako je mezirezortní připomínkové řízení, kde se zástupci z praxe a území vyjadřují k návrhům zákonů, následně finální text kontroluje kolektivní orgán těch nejchytřejších (Legislativní rada vlády), aby pak na materiál dala palec vláda a vzala za něj odpovědnost. Povinnými přílohami je např. důvodová zpráva a analýza dopadů.

Proč? Protože ani v životě se nerozhodujete o zásadních věcech naslepo, a proto i v legislativě je nutné vědět, proč změnu potřebujeme, co bude znamenat pro právní řád a jaké budou její dopady, jestli se nám vyplatí a má smysl. Přesto

v případě liniového zákona a jeho přílepků, které mění tak zásadní zákony, jako je atomový zákon, stavební řád nebo třeba horní zákon, nikdo důvodovou zprávu ani analýzu dopadů nepotřeboval, aby věděl, jak má hlasovat.

Při sledování mimořádné schůze jsem si vzpomněla na jinou rozečtenou knihu Budovatelé státu, kde byl Alois Rašín popisován následovně: „Rašín miloval samostatný stát tak silně, že byl pro něj ochotný obětovat téměř vše.“ Říkal: „Ten, kdo se stará o přízeň a potlesk davu, není politikem. Ten nikam nedojde. Zato ten, kdo pro stát dokáže obětovat stranu, má budoucnost... Nakonec musí republika vyhrát i nad stranami.“ A dále se zde o něm uvádí: „Je třeba zdůraznit, že jeho přístup vykazoval vnitřní integritu: ať již byl ministrem financí, nebo lídrem opoziční strany, hlásal to samé. Jeho posedlost službou státu, se kterým se identifikoval, nebyla hraná. Stejnou linii držel i na smrtelné posteli v podolském sanatoriu.“

Kéž by ve Sněmovně byl alespoň jeden novodobý Rašín. Napsala a šla pokračovat ve čtení Polámal se mravenček, což je asi jediná literatura, kterou opravdu na jeden zátah přečte...

Jindra Tužilová
vedoucí legislativní
analytička SMS ČR

Sněmovna podpořila liniový zákon. SMS ČR před částí úprav varovalo

Sdružení místních samospráv ČR má obavy z pozměňovacích návrhů k novele takzvaného liniového zákona (ST 410), který společně s většinou těchto návrhů v pátek 3. listopadu podpořila Sněmovna. Některé úpravy považuje sdružení za přílepkové, tedy změny nesouvisejících zákonů, a poukazuje na to, že úřady nevypracovaly analýzu jejich dopadů. Předsednictvo k tomu ještě před hlasováním Sněmovny vydalo své stanovisko pro poslance a tiskovou zprávu. Reagovalo zejména na četné námitky členských obcí. O sněmovním tisku budou nyní rozhodovat v Senátu.

„Obáváme se vzhledem ke značným dopadům, které některé z návrhů mohou mít na územní plánování obcí a krajů, ochranu pitné vody a veřejných statků nebo na vlastnictví občanů, že tyto pozměňovací návrhy povedou k četným soudním sporům, soudy významně zahltí a ve výsledku zpomalí výstavbu liniových a energetických staveb,“ uvedla předsedkyně sdružení Eliška Olšáková.

Sněmovní hospodářský výbor už dříve doporučil upravit horní zákon a zavést v něm definici kritických nerostů. Vedle radioaktivních nerostů to mají být také nerosty stavebního kamene a šterkopísku, pokud se nacházejí na ložiscích považovaných za výhradní. Ložisko kritických nerostů pak má být ložiskem strategického významu.

Návrh upřednostňuje těžbu nerostů před ochranou pitné vody

Sdružení uvádí, že návrh upřednostňuje těžbu nerostů před ochranou pitné vody, což je v Jihomoravském kraji aktuální téma v souvislosti s těžbou šterkopísku. „Konkrétně v našem regionu je těžbou šterkopísku ohrožen významný zdroj pitné vody, kterou využívá na 140.000 obyvatel. Navrhujeme poslancům stažení pozměňovacího návrhu, případně jeho úpravu tak, aby se tý-

kal pouze těžebních ložisek, která neleží v pásmech hygienické ochrany vod a lokalitách chráněných oblastí přirozené akumulace vod,“ uvedla v tiskové zprávě místopředsedkyně SMS ČR v Jihomoravském kraji a starostka obce Tvarožná Lhota Martina Bílová.

SMS ČR vadí také návrh, který v hospodářském výboru předložila skupina poslanců v čele s ministrem dopravy Martinem Kupkou. Týká se to dílčího rozvojového plánu ministerstva dopravy. Plán má usnadnit přípravu a povolování hlavně vysokorychlostních tratí a dalších důležitých dopravních záměrů. Sdružení poukazuje na to, že tento plán má být nadřazený územním plánům obcí a měst a mohl by je tedy rušit nebo měnit. „Z pohledu právní jistoty a koordinace územního plánování v ČR je toto zcela nesystematický krok, který zkomplikuje jak koordinaci státního plánování, tak vnese do územního plánování a rozvoje právní nejistotu,“ stojí v tiskové zprávě.

Samosprávám se nelíbí ani návrh usnadňující povolování staveb pro energetickou bezpečnost, které souvisí s využitím jaderné energie. „I u tohoto pozměňovacího návrhu, který je označován jako Lex Atom, neboť by měl měnit i atomový zákon, je důvodná obava, že pokud bude přijat, dojde ke snížení práv účastníků řízení i ochrany veřejných zájmů, což povede ke zvýšené zátěži soudů a zpomalení procesu vydání rozhodnutí,“ uvedlo sdružení.

Proč je Sdružení místních samospráv ČR proti liniovému zákonu?

Sdružení místních samospráv ČR jistě není proti liniovému zákonu, ani proti jeho novele, která je zcela nekonfliktní transpozicí evropské legislativy. Problém však vidí v širokém počtu pozměňovacích návrhů (podaných bylo cca 80, nakonec se hlasovalo o cca 60), které byly k transpoziční novele podány. Není totiž zvykem obohacovat transpozice dalšími změnami, a to ani v mezirezortním připomínkovém řízení, kde byla tato praxe dodržena.

Některé pozměňovací návrhy jsou přílepkiem!

Některé pozměňovací návrhy navíc nejsou ve skutečnosti novelou liniového zákona, ale přílepkiem, tedy mění zcela jiný zákon, jako je horní zákon, atomový zákon, stavební zákon apod. K tomu ještě některé pozměňovací návrhy snižují práva účastníků řízení, omezují i práva dotčených orgánů, samospráv, vlastnická práva, a významně oslabují ochranu veřejných zájmů.

Navrhované změny výstavby liniových a energetických staveb spíše zkomplikují

Přestože se předkladatelé zaštitují společným záměrem, kterým je urychlení výstavby liniových a energetických staveb, nelze akceptovat, že bychom tento záměr vykonali způsobem, jenž porušuje legislativní pravidla vlády, obchází připomínková místa a vynechává diskuzi s odbornou veřejností. Byť všichni sleduje-

me stejný cíl, do kterého ovšem nemusíme nikdy dojít. S ohledem na výše uvedené lze totiž předpokládat, že navrhované změny spíše povedou k soudním sporům, a naopak výstavbu liniových a energetických staveb zkomplikují.

Za nejproblematictější pozměňovací návrhy SMS ČR považuje:

1. dílčí územní rozvojový plán (písmeno N1 v usnesení HV) – tento návrh je zásahem do právní jistoty nejen samospráv, tedy obcí a krajů, ale také vlastníků pozemků. Zároveň zcela narušuje koncept územního plánování a jeho hierarchii a tříští jednotu územního plánování. Proti takovému postupu se již v minulosti vymezila Legislativní rada vlády.

2. těžbu nerostných surovin a ložiska strategického významu (písmeno A. 55–71 v usnesení HV) – tento pozměňovací návrh mění व्यवस्थování a omezování vlastnických práv, snižuje ochranu veřejných zájmů, jako je ochrana vodních zdrojů, a dává pravomoc vládě, aby na-

řízení stanovila oblasti těžby – ložiska strategických nerostů.

3. Lex Atom (písmeno A.45–54 v usnesení HV) – návrh přináší urychlení výstavby (příprava, povolení) pro energetickou bezpečnost ve formě výjimek z obecných předpisů. Tento návrh předkládá vymezení staveb široce a neurčitě, zrychlením dochází k omezení práv účastníků (mezi nimi i obcí) a povolování by mělo probíhat bez možnosti odvolání. Stejně jako u předchozích dvou bodů, i zde lze předpokládat obrovské zatížení soudů z důvodu zavedení prvoinstančního rozhodování.

Stanovisko předsednictva sdružení určené poslancům i tiskovou zprávu naleznete na webu www.smscr.cz.

Zpracovala
Jindra Tužilová
vedoucí legislativní
analytička SMS ČR

Liniový zákon a co vám na něm vadí? Odpovídají starostky...

Rozhovor

Jedné vadí, že tak důležité záležitosti, jako je vyvlastňování a omezování rozhodovacích procesů obce, je možné vložit do zákonů téměř skrytě, prostřednictvím asi stovky pozměňovacích návrhů. „Takový proces není adekvátní důležitosti změn, které nastoluje,“ říká. Ta druhá má obavy zejména z rizika, kdy někdo rozhodne o tom, že územím obce X povede liniová stavba. „Obec X bude muset takové rozhodnutí strpět, a to bez dostatečného komplexního vyhodnocení souvislostí,“ uvádí. Ta první je Martina Bílová, starostka Tvarožné Lhoty v Jihomoravském kraji, ta druhá je Magda Pejšová, starostka Dolních Zálezl v Ústeckém kraji. Obě zdaleka nemluví jen za sebe a své obce, obě jsou velké bojovnice a na odpovědích ke stejným otázkám, které jsme jim na základě jejich veřejných reakcí k liniovému zákonu položili, se nedomlouvaly.

Martina Bílová, starostka Tvarožné Lhoty v Jihomoravské kraji: Změna liniového zákona pro nás představuje ohrožení zdroje pitné vody

Co konkrétně vás přimělo k reakcím na projednávaný liniový zákon?

Znovu se tím otevřelo naše velké téma, kterým je boj za ochranu zdroje pitné vody pro více než 140 tisíc lidí. Soustavně se jím zabýváme už od roku 2015. Jímací prostor leží v Uherském Ostrohu pod vrstvou velkého ložiska šterkopísku. Záměr těžít zde šterk existuje dlouho a je mnoho studií, které otevřený podzemní vody označují za velké riziko. Zejména z toho důvodu, že se jedná o aktivní záplavovou zónu a šterkopísek vytváří filtr i v časech, kdy je území zaplaveno.

Co by to pro vaši obec (a obce z vašeho regionu) znamenalo?

Pro obce a občany našeho regionu představuje změna liniového zákona, která připouští vyvlastňování pozemků či omezování práv obcí například při rozhodování silničně správních úřadů, velké ohrožení zdroje vody. Doposud nás před těžbou chrání i to, že část pozemků v plánovaném dobývacím prostoru vlastní město Uherský Ostroh. Pokud by ale tyto pozemky byly vyvlastněny, zájem těžařů šterkopísku bude snadné realizovat a naše voda by byla o krok blíže možným rizikům.

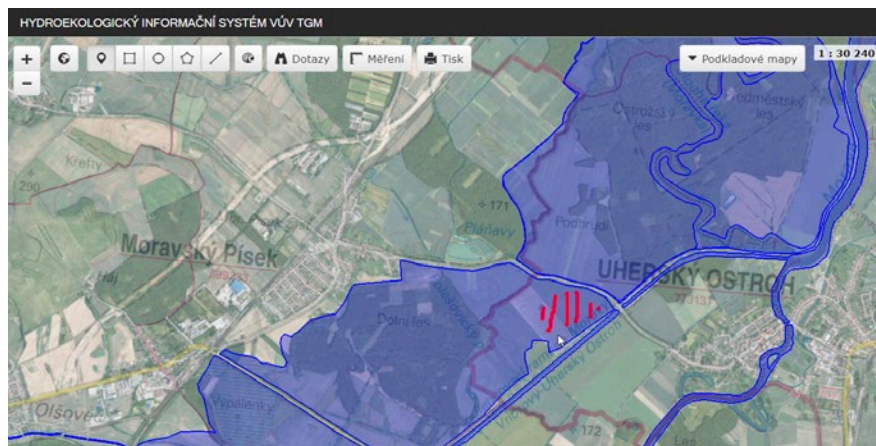
Co vám na tom všem vadí nejvíce?

Vadí mi, že tak důležité záležitosti, jako je vyvlastňování a omezování rozhodovacích procesů obce, je možné vložit do zákonů téměř skrytě prostřednictvím asi stovky pozměňovacích návrhů. Takový proces není adekvátní důležitosti změn, které nastoluje.

Kdyby měla voda ústavní ochranu, bylo by zaručeno, že jí těžba neublíží. Bohužel však není zajištěno ani to, že vytěžené suroviny spotřebovuje český stát na české silnice, a to vnímám jako další velký problém. Těžářem bude totiž podnikatel a vytěženou surovinu bude prodávat za účelem zisku. Mimochodem víte, že poplatky občanů za odběr vody z pramenišť Bzenec činí ročně přes 13 milionů korun, zatímco poplatky těžářů za vytěžení 200 tisíc tun šterku ročně by státu přinesly jen zhruba půl milionu korun? Myslím tedy, že není zcela v pořádku ani to, kdo v Česku vydělává na našich kritických surovinách. A to už nemluvíme o dalším ekologickém aspektu, jakým je zatížení okolí zvýšenou dopravou.

Co už jste v tomto podnikla (podnikli)?

Jméno našeho spolku Za vodu pro lidi jsme oslovili Sdružení místních samospráv ČR, všechny poslance a taky senátory v našem území. Snažili jsme se vyjednat stažení konkrétního pozměňovacího návrhu nebo jeho doplnění o větu,

„Šterkopísek plní roli dokonalého filtru. Naši podzemní vodu ochránil i v letech 1997 a 2002, kdy území se zdrojem pitné vody postihly povodně a zalila ho kontaminovaná voda ze zaplavených skladů chemických a dalších průmyslových závodů. Odtěžením vrstvy šterkopísku se ztratí dokonalý přírodní filtr,“ varuje starostka Tvarožné Lhoty Martina Bílová.

kteřá by znamenala ochranu vodních zdrojů v pásmech hygienické ochrany vod a lokalitách chráněných oblastí přirozené akumulace vod.

Jaká byla odezva?

Bylo připraveno doprovodné usnesení, které zapoví těžbu v místech, kde by mohlo dojít k ohrožení zdroje pitné vody. Teď čekáme, zda projde schvalovacím procesem. Ten proces je ale tak složitý, že nebyť pomoci SMS ČR, nedo-

kázali bychom se ani v té spleti pozměňovacích návrhů zorientovat.

Co chystáte?

V každém případě budeme teď sledovat ještě pečlivěji navrhované zákony a jejich změny. Máme pocit, že sice s dobrým úmyslem urychlit základní stavby jako dálnice a silnice bychom nakonec mohli přijít o svou pitnou vodu. A v tomto srovnání stále platí, že šterku se nenapijeme.

Magda Pejšová, starostka Dolních Zázezel v Ústeckém kraji: Obáváme se, že dílčí územní rozvojový plán zničí dosavadní průběh jednání o trasování VRT

Co konkrétně vás přimělo k reakcím na projednávaný liniový zákon?

Pro mě konkrétně to byl pozměňovací návrh, který zavádí institut dílčího územního rozvojového plánu, jenž by mělo vydávat Ministerstvo dopravy pro stavby strategického významu a který by byl závazný pro zásady územního rozvoje krajů a územní plány obcí, ale i pro samotný územní rozvojový plán. Tento pozměňovací návrh je odůvodněn bohužel záměrem urychlit přípravu strategických staveb, zároveň ale narušuje principy komplexnosti a systému územního plánování naší země.

Co by to pro vaši obec (a obce z vašeho regionu) znamenalo?

Dílčí územní rozvojový plán nepochybně znamená značné riziko nepromyšlených zásahů do územně plánovací dokumentace obcí i krajů. Ministerstvo dopravy by si mohlo de facto (a v případě schválení i de lege) samo navrhnout, projednat a nechat schválit trasu liniové stavby, s kterou by se ovšem nemusely samosprávné celky ztotožňovat. V Ústeckém kraji se již delší dobu řeší trasování VRT. Intenzivně se jedná o každém detailu na úrovni obcí, kraje (hejtman zřídil pracovní skupinu se širokým zastoupením) i odborných organizací a do procesu trasování zasahují a intenzivně se jím zabývají také sdružení obcí či spolky, jež zastupují tisíce občanů podél zamýšlené trasy. Dvouletá

práce vyústila v několik návrhů, jejichž srovnáním se stále kraj i obce zabývají. Obáváme se, že dílčí územní rozvojový plán zničí dosavadní průběh jednání o trasování VRT.

Co vám na tom všem vadí nejvíce?

Těch věcí je víc. Jednak způsob, jakým je tento legislativní nástroj zaváděn do právních norem našeho státu bez mezirezortního připomínkování a vložen na poslední chvíli do druhého čtení liniového zákona. Také skutečnost, že nesyrově zasahuje do územního plánování, do kompetencí MMR vstupuje MD a odstavuje na druhou kolej územní rozvojový plán. Odůvodnění DÚRP postrádá jakékoli vyhodnocení právních dopadů do práv a oprávněných zájmů dotčených soukromých subjektů a územně samosprávných celků, které by se nacházely v „trase“ infrastruktury vymezené dílčím územním rozvojovým plánem. A především riziko, že někdo rozhodne o tom, že územím obce X povede lini-

ová stavba. Obec X bude muset takové rozhodnutí strpět, a to bez dostatečného komplexního vyhodnocení souvislostí.

Co už jste v tomto podnikla (podnikli)?

Ještě před tím, než se pozměňovací návrh (PN) dostal oficiálně do druhého čtení liniového zákona, jsme oslovili ministra Bartoše, aby se proti zavedení dílčího územního rozvojového plánu, který zasahuje do kompetencí MMR, postavil. S kolegy starosty jsme na problematický PN upozornili poslance z našeho kraje a následně se v užším kruhu setkali s jedním z navrhovatelů PN.

Jaká byla odezva?

Dílčí výsledky našeho snažení se zdály být slibné, nicméně ve chvíli, kdy si povídáme, to vypadá, že přes náš nesouhlas i odmítavé stanovisko MMR bude původně liniový zákon s novým názvem „pro urychlení strategicky významných staveb“ (pozměňovací návrh) schválen i s dílčím územním rozvojovým plánem.

Co chystáte?

Jakmile zákon schválí Poslanecká sněmovna, poradíme se, co a jak dál. Určitě se obrátíme na senátory a některé obce, kterých se týká trasování VRT bezprostředně. Uvažuji již o dalších krocích.

Rozhovory vedla Marie Macháčová

Jsme SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen služby pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na naší dvoustránce, kterou si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-sluzby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotací servis – Martina Svobodová
martina.svobodova@sms-sluzby.cz, 778 098 224
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Michal Hinda
michal.hinda@sms-sluzby.cz, 734 180 507
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Strategický plán jako nástroj deklarace zájmů místní komunity

Strategické plánování

Při tvorbě strategických plánů obcí a měst stále častěji narážíme na široce zažité omezení, kdy se uvažuje pouze o takových opatřeních, která jsou dosažitelná konkrétními aktivitami samotné obce, popř. aktivitami subjektů působících přímo v ní. V mnoha případech však obec potřebuje rozluštit problémy, jejichž řešení leží mimo obec samotnou, resp. klíč k jejich řešení má externí subjekt.

Příkladem může být dálnice (či jiná rušná komunikace) vedoucí přes obec, u které ovšem chybí jakákoli protihluková opatření. Klíč k řešení této záležitosti má v drtivé většině případů Ředitelství silnic a dálnic ČR (výjimečně u rušných komunikací II. třídy pak také příslušný kraj). Běžně si na hlučnost stěžují nejsilněji dotčení jednotlivci, popř. menší či větší skupiny místních obyvatel. Pokud se však v kvalitně připraveném strategickém dokumentu (a především kvalitně projednaném dokumentu, z něhož bude zřejmé, že reprezentuje názor celé místní komunity) objeví deklaratorní opatření

požadující např. instalaci protihlukových stěn, popř. jiná protihluková opatření, je možné (nikoli však zaručené), že tyto externí subjekty budou brát požadavky vážněji a např. posunou přípravu konkrétních opatření v daném místě výše ve svém seznamu priorit. Důkazem může být mj. fakt, že se právě zástupci ŘSD v případě plánování aktivit v daném kraji dotazovali vedení obce na konkrétní opatření ve strategickém plánu spolu s formou pořízení tohoto plánu. Účinnost takového deklaratorního opatření samozřejmě roste s velikostí a významem dané obce.

Dalším příkladem pak může být umístění bezpečnostních prvků (popř. radarů) na průjezdnou komunikaci v obci. V mnoha případech jsou silniční správní úřady proti významnějším zásahům do komunikací s intenzivním provozem. Svě o tom ví spousta starostů, kteří usilovali o různé ostrůvky, zpomalovací prvky, „třícítky“ či měřicí radary. Pokud je ovšem tato potřeba ve (kvalitně s veřejností projednaném) strategickém plánu uvedena a v ideálním případě také konkrétně analyticky podlo-

žena, nejedná se v rámci další diskuse už „pouze“ o přání jednotlivců ve vedení dané obce, ale o přání celé komunity. Do dalšího jednání tak mají zástupci obce silnější mandát.

Strategický plán by měl pojmenovat veškeré potřeby a problémy obce

Takových případů bychom našli poměrně mnoho. Tým SMS-sluzby řešil v této souvislosti např. hluk z místního letiště nebo v otázce životního prostředí stanovení konkrétních chráněných lokalit. Strategický plán by tedy měl pojmenovat veškeré potřeby a problémy obce včetně opatření potřebných k jejich řešení, ačkoli se na první pohled může zdát daná věc z pohledu pravomoci obce neřešitelná.

Marek Komárek
koordinátor služby
strategického
plánování

Co ty teď vlastně děláš?

Aneb krajské shromáždění očima koordinátorky propagace

Někdy mám co dělat, abych svým známým, když se mě zeptají, co teď vlastně dělám, vysvětlila, kde pracuji a čím vším se zabývám. Asi mezi nejzajímavější patří vyprávění o krajských shromážděních Sdružení místních samospráv. Jak takové vyprávění vypadá?

To máš tak. Ráno vstanu, a to někdy fakt hodně brzy (třeba i ve 4), náležitě se upravím a sedám za volant. Někdy jedu i tři hodiny na místo setkání. Tahle rána na silnici mě naštěstí baví, jsem totiž ranní práce. Na místě se přivítám s krajským manažerem, který má organizaci těchto setkání na starosti od A do Z. Ladíme poslední přípravy, nosíme spoustu mate-

riálů, chystáme v sále reklamní bannery a místa pro účastníky, aby se u nás cítili dobře. U prezenční listiny se pozdravíme s novými i starými známými, předáme informační materiály a nabídneme ranní kávu. Program bývá nabitý a já netrpělivě čekám, kdy přijde moje chvíle, abych odprezentovala nabídku SMS-sluzeb. V takové chvíli vždycky v davu hledám sympatické oči, které mě poslouchají. V pauzách poskytuji doplňující informace a předávám kontakty na kolegy koordinátory jednotlivých služeb. Po ukončení a rozloučení jsme to zase my dva s manažerem, kteří vše poklidí, odnese a akci i for-

málně ukončí. No a pak hurá domů! Takový den bývá dlouhý, ale já mám lidi ráda a jejich energie mě dobíjí. Večer se vracím příjemně unavená a s dobrým pocitem, že jsem třeba nějakému starostovi díky SMS-sluzbám ukázala cestu, jak efektivně vyřešit některou z oblastí, která ho až do teď trápila.

Jitka Hanáková
koordinátorka
propagace

Ke správnému určení cookies a nastavení cookie lišty se bez služeb pověřence neobejdete!

Ochrana osobních údajů

O tzv. cookies souborech v této rubrice nečtete poprvé. Právě jejich prostřednictvím totiž dochází ke zpracování osobních údajů uživatelů webu. Zatímco ještě před čtyřmi lety se tato agenda řešila jen okrajově, dnes jde o významné téma. To se ostatně ukázalo i na setkání zástupců Úřadu pro ochranu osobních údajů se slovenskými kolegy z Úřadu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, které se uskutečnilo v polovině října. Vzešly z něj mimo jiné zajímavé závěry týkající se nejčastějších chyb v oblasti cookies. Co z toho vyplývá pro vás, správce osobních údajů? I kdyby s vámi váš pověřenec dosud nic neřešil a vy jste měli pocit, že ho k ničemu nepotřebujete, tak právě ke správnému určení cookies a nastavení cookies lišty ho potřebujete určitě.

Cookies zaznamenávají uživatelské preference na webu

Při návštěvě jakékoliv webové stránky se nám do prohlížečů ukládají malé soubory, které zaznamenávají informace o našem chování na stránkách, potažmo o našich preferencích. To se děje díky tzv. cookies, již zmiňovaným malým souborům, prostřednictvím nichž dochází ke zpracování osobních údajů, které se týkají uživatelů webu, typicky za účelem zajištění správného fungování webových stránek (tzv. technické cookies), kvůli analýze návštěvnosti nebo například kvůli zobrazování personalizovaných reklam (tzv. netechnické cookies).

Ve většině případů je nezbytné udělit souhlas

Zpracování osobních údajů návštěvníků webových stránek je v rámci Evropské unie upraveno směrnici o soukromí a elektronických komunikacích, která vyžaduje, aby provozovatelé webových stránek získali od návštěvníků souhlas s využíváním cookies (tzv. princip opt-in). Výjimku představují pouze technické cookies, které jsou nezbytné pro správnou funkci webových stránek, a tedy uživatel webu nemusí dát souhlas s jejich využitím.

Požadavek na aktivní udělení souhlasu s využitím „netechnických“ cookies souborů platí i v České republice, a to od 1. ledna 2022 v souvislosti s novelizací zákona o elektronických komunikacích.

Vstupní branou k informacím o cookies je tzv. cookie lišta

Aktivní souhlas je udělován prostřednictvím tzv. cookie lišty. Jednoduše řečeno se jedná o aplikaci, která v sobě obsahuje informace o používaných cookies (tj. prostřednictvím ní správce plní informační povinnost týkající se zpracování osobních údajů) a umožňuje uživateli webu udělení či odmítnutí souhlasu.

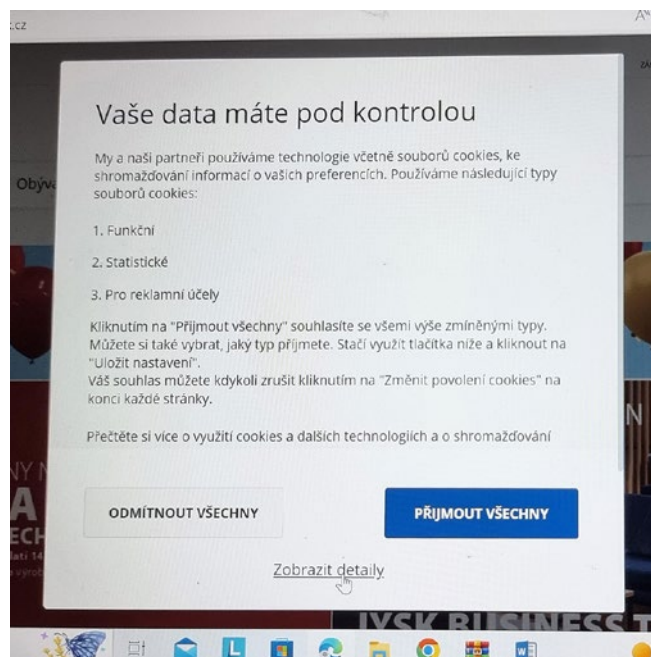
Cookie lišta musí naplňovat určitá pravidla, jako je vhodný design, který nebrání uživateli v práci s webovou stránkou, umístění tlačítka pro nesouhlas tak, aby byl případný souhlas s netechnickými cookies udělován bez nátlaku, bez ovlivňování apod.

Veřejný sektor neumí správně informovat o cookies na webových stránkách

A právě cookie lišty, resp. problémy s řádným plněním informační povinnosti a problémy týkající se umístění možnosti volby pro „souhlas“ a „nesouhlas“ se zpracováním osobních údajů prostřednictvím souborů cookies do různých vrstev v rámci cookie lišty, patří ve veřejném sektoru k nejčastějším chybám, na něž v rámci své kontrolní činnosti naráží jak zástupci Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ), tak i slovenského Úřadu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb. Na říjnovém setkání pojmenovali šest typických chyb týkajících se cookies.

Pozor na šest nejčastějších chyb!

1. Nahrávání netechnických souborů cookies do zařízení návštěvníků webů, a to bez jejich souhlasu.
2. Nedostatek souhlasu se zpracováním osobních údajů (např. co do dostatečného informování uživatelů).

3. Nedostatečné plnění informační povinnosti (nedostatečná klasifikace jednotlivých cookies či informace dostupné pouze v angličtině).
4. Nemožnost (či výrazné zkomplikování možnosti) odvolat souhlas se zpracováním osobních údajů prostřednictvím cookies souborů.
5. Umístění možnosti volby pro „souhlas“ a „nesouhlas“ se zpracováním osobních údajů prostřednictvím souborů cookies do různých vrstev v rámci cookie lišty, kterými je návštěvník cíleně ovlivňován, aby souhlas udělal.
6. Cookie lišta na individuální nastavení zpracování osobních údajů prostřednictvím souborů cookies buď nereaguje, nebo reaguje nedostatečně

Nejste si jisti?

Podívali jste se na webové stránky své obce a nejste si nyní na základě výše uvedeného jisti, zda máte vše tak, jak má být? A váš pověřenec se v této záležitosti vůbec neozval? Pak je otázka, zda nenastal čas s ním znovu nastavit pravidelnou komunikaci nebo uvažovat o změně.

Pro naše pověřence je pravidelná kontrola cookies a cookie lišty jednou z typických agend, jež vykonávají při pravidelných osobních návštěvách na obcích nebo i školách. Všechny informace najdete přehledně na <https://www.sms-sluzby.cz/cs/nabidka-sluzeb/ochrana-osobnich-udaju/>

Lenka Matějová
koordinátorka týmu pověřenců pro
ochranu osobních údajů SMS-sluzby, s. r. o.

Jaké jsou podmínky účasti v zadávacím řízení?

Cílem každého zadavatele při zadávání veřejné zakázky je vybrat dodavatele či zhotovitele, který bude pro splnění daného předmětu plnění dostatečně kvalifikovaný. Zákon proto stanoví jasná pravidla pro to, jaké požadavky může zadavatel na účastníka řízení v tomto směru klást...

Veřejné zakázky

Základní způsobilost

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „Zákon“ či „ZZVZ“), rozlišuje celkem čtyři druhy podmínek kvalifikace. Tou první je **základní způsobilost** (§ 75 ZZVZ), podrobně rozebraná v ust. § 74 ZZVZ. Zákon jasně definuje, co v jejím rámci zadavatel může požadovat: podmínkou je, že účastník nebyl v posledních pěti letech odsouzen za konkrétní trestné činy, nemá v ČR daňový nedoplatek, nedoplatek na pojistném či na penále na zdravotním pojištění či sociálním zabezpečení, a rovněž že není v likvidaci. Pakliže je dodavatelem právnická osoba, nezapomínejme, že požadavek na čistý trestní rejstřík ve smyslu Zákonu musí splnit i každý člen jeho statutárního orgánu.

Profesní způsobilost

Dalším typem podmínky kvalifikace je **profesní způsobilost** (§ 75 ZZVZ). V praxi se jedná většinou o doložení výpisu z obchodního rejstříku (či obdobné evidence). Zadavatel může dále požadovat, aby účastník řízení prokázal, že je oprávněn podnikat v určité oblasti (má požadovanou živnost), je členem profesní komory či organizace nebo je jinak odborně způsobilý. Zejména u zakázek, jejichž předmětem jsou stavební práce, se jedná o zásadní požadavek.

Jde-li o technickou kvalifikaci...

Jde-li o **technickou kvalifikaci** (§ 79 ZZVZ), ta zpravidla spočívá v prokázání, že účastník má dostatečné zkušenosti s obdobným předmětem plnění (stavbou, dodávkou či službou), disponuje kvalifikovaným realizačním týmem či vybavením. V rámci technické kvalifikace ale mohou být požadovány například i vzorky nebo fotografie výrobků určených k dodání.

Jde-li o ekonomickou kvalifikaci...

Posledním druhem kvalifikace je **ekonomická kvalifikace** (§ 78 ZZVZ), v jejímž rámci zadavatel může požadovat konkrétní minimální výši ročního obrátu dodavatele. Tento údaj se sleduje za tři bezprostředně předcházející účetní období a zadavatel může požadovat částku, která odpovídá maximálně dvojnásobku předpokládané hodnoty veřejné zakázky, pro kterou se kvalifikace prokazuje.

Způsoby prokázání splnění kvalifikace mohou být různé

Zadavatel musí při zadávání zakázky veškeré požadavky na způsobilost a kvalifikaci účastníka jasně a dostatečně konkrétně stanovit již v zadávací dokumentaci. Požadavky vždy sta-

noví přiměřeně k tomu, o jakou zakázku se jedná, a to jak věcně, tak i hodnotou. Způsoby prokázání splnění kvalifikace mohou být různé a odvíjí se od typu řízení. Zatímco ve zjednodušeném podlimitním řízení při podání nabídek účastník kvalifikaci prokazuje pouze čestným prohlášením, například v otevřeném řízení Zákon předpokládá předložení kopie dokladu. Konkrétní podmínky Zákon popisuje u každého jednotlivého typu řízení a pro zadavatele jsou závazné.

Neplatí pro veřejné zakázky malého rozsahu, ale...

Pro úplnost doplníme, že tato zákonná pravidla neplatí pro veřejné zakázky malého rozsahu. I při jejich zadávání si ale zadavatel může stanovit konkrétní požadavky. Musí je však vždy stanovit rovněž přiměřeně a v případě, že je zakázka spolufinancována prostřednictvím dotace, tak i s ohledem na případná pravidla stanovená poskytovatelem.

Eliška Huk Kloučková
administrátorka
veřejných zakázek

Až do konce ledna můžete požádat o dotaci na válečné hroby a pietní místa

Ministerstvo obrany České republiky vyhlásilo výzvu na zabezpečení péče o válečné hroby a pietní místa. Žádosti je možné předkládat do 31. ledna 2024.

Dotace na rekonstrukci i novou výstavbu

Příspěvek lze čerpat na rekonstrukci, opravu či výstavbu válečných hrobů a pietních míst. Za pietní místo se pro účely programu považuje pamětní deska, pomník, památník a obdobný symbol připomínající válečné události a oběti, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci, v důsledku válečného zajetí či v důsledku odboje.

Dotace je poskytována do výše 80 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů projektu (minimálně 50 tis. Kč) a je určena pro období od 1. ledna 2025 do 30. listopadu 2025. Má-li žadatel zájem obnovit více objektů, může do jedné žádosti začlenit i několik hrobů či pomníků.

V Kropáčově Vrutici se opravilo šest objektů, další dva obnovili v obci Sruby na Pardubicku

Jeden z takových projektů realizovali i v obci Kropáčova Vrutice ve Středočeském kraji. V letošním roce se zde podařilo kompletně zrestaurovat šestici objektů věnovaných obětem první a druhé světové války (pět pietních míst a jeden válečný hrob). Na opravy získala obec příspěvek ve výši necelých 1,2 mil. Kč. Restaurační proběhlo na základně odborného restaurátorského záměru zpracovaného akademickým sochařem Vojtěchem Adamcem. K obnově dvou objektů – pomníku padlých v I. světové

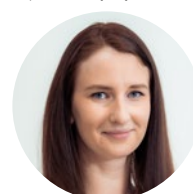
Opravený pomník v obci Sruby

válce z roku 1922 a hrobu obětí „transportu smrti“ z ledna 1945 – přistoupila například i obec Sruby na Pardubicku, která k tomuto účelu využila příspěvek Ministerstva obrany ve výši 167 tis. Kč.

Administrace žádosti o dotaci

Zvažujete-li na svém území obdobný projekt, neváhejte se v případě zájmu o administraci žádosti o dotaci obrátit na naše dotační specialisty na adrese dotace@smscr.cz.

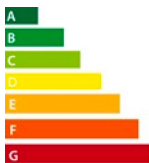
Martina Svobodová
vedoucí dotačního servisu

Karlovarský kraj

Povinné zveřejňování energetické náročnosti budovy v záměrech samospráv? Verdikt byl vyneseno!

Vzpomínáte si ještě na kauzu popisovanou v loňské květnové SMSce o pokutě, kterou město Skalná obdrželo od Státní energetické inspekce (SEI) za to, že na zveřejněném záměru ohledně pronájmu městského bytu neuvedli klasifikační třídu ukazatele energetické náročnosti budovy? Město nálezu úřadu neakceptovalo a bylo rozhodnuto se proti němu bránit, a to i soudní cestou. Jak to celé dopadlo? A přibude obcím nový pokutovací strašák? Ptáme se starostky města Rity Skalové a její tajemnice Marty Muchnové.

Nejprve otázka, která nás všechny zajímá: Musí obce při záměrech pronájmu či prodeji bytových prostor zveřejňovat energetické štítky budov?

Ano, musí. I přesto, že dle našeho názoru jde o technický úkon, který je stanoven v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, kde o uvedené skutečnosti v § 39 není žádná zmínka, je tomu tak. Neboť dle Státní energetické inspekce je tento úkon reklamou, a ta se řídí § 7a odst. 3 písm. c) zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

Kdo o tom rozhodl? Kam až vás vaše soudní tahanice dovedly?

Rozhodl o tom Krajský soud v Plzni. Rozsudek má číslo jednací 57 A 100/20022-48. V tomto rozsudku se soudní senát věnuje dané problematice na 15 stranách.

Proč se město nakonec neobrátilo i na Nejvyšší správní soud?

Po tomto vyčerpávajícím rozboru, kdy se senát krajského soudu této věci poprvé podrobně věnoval, město došlo k závěru, že asi nemá cenu s věcí jít k Nejvyššímu správnímu soudu.

Prý vás po zveřejnění verdiktu kontaktoval i legislativní odbor Ministerstva vnitra...

Spíš to bylo tak, že město Skalná se o uvedenou informaci podělilo s odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, který se s výše uvedeným rozsudkem podrobněji seznámil. Samotná informace pro ně byla překvapující, neboť uvedené ve svých metodických materiálech a vzorech, které jsou obcím k dispozici, nemělo. Ba ani o tom dle mého názoru nevědělo, neboť při první žádosti o metodickou pomoc nám bylo sděleno, že uvedené patří do pravomoci Ministerstva pro místní rozvoj. Ministerstvo vnitra nám přislíbilo zapracování této nové skutečnosti do metodiky a do vzorů. Zda tak učiní a kdy, už není v naší moci ovlivnit.

Zveřejňování záměrů u pronájmu bytů zákon o obcích nevyžaduje. Odradila vás tedy tato negativní zkušenost a pokuta od vaší dobrovolné transparentnosti?

Určitě nás tato zkušenost od zveřejňování záměrů u pronájmů bytů neodradila. Město chce být co nejvíce transparentní a chce, aby občané měli možnost dozvědět se o tom, jaké byty jsou v danou chvíli ve městě k pronájmu. Po zkušenosti se Státní energetickou inspekcí však na záměr uvádíme energetickou náročnost budov. A to i přesto, že si stále nemyslíme, že by se jednalo o reklamu, jak to vnímá Státní energetická inspekce, ale jde podle nás o technický úkon.

Je něco, co byste chtěly závěrem dodat a nepřišla na to řeč?

Myslíme si, že by bylo vhodné místo udělování pokut výše uvedeným orgánem raději rozšířit jeho metodickou činnost a na výše uvedenou problematiku spíše upozornit než hned ukládat obcím sankci.

Děkuji za rozhovor i za legislativní boj vedený za všechny obce!

Roman Svoboda
manažer SMS ČR v Karlovarském kraji

Královéhradecký kraj

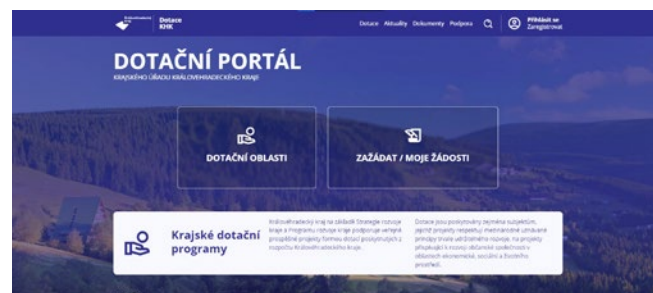
Požádat o krajskou dotaci lze přes nový moderní portál

Královéhradecký kraj spustil nový dotační portál na adrese dotace.khk.cz. Původní více než 13 let starý portál se podrobil rozsáhlým úpravám a modernizaci. Zlepšilo se uživatelské prostředí pro žadatele o dotaci či dar a zmodernizovalo se webové rozhraní včetně rozšíření možností jeho využití.

Vylepšená grafika nového portálu přehledně člení dotační programy na aktivní (otevřené), připravované a uzavřené. Přehlednější jsou také kontakty. Systém nově umožňuje vyhledávání v dotačních programech podle názvu, kódu i právní formy žadatele i na základě klíčových slov. Výrazně vylepšená je grafika portálu a celkově je uživatelsky přívětivější včetně přizpůsobení pro mobilní zařízení. Nabízí žadatelům upozorňování e-mailem na změny stavu jejich žádostí či na termíny.

Dosavadní uživatelé přecházejí do nového systému automaticky bez potřeby jejich přičinění

Samozřejmostí je rovněž zachování vazby na systémy veřejné správy, jako jsou datové schránky, administrativní registr ekonomických subjektů (ARES) nebo online verze obchodního rejstříku. Systém zachovává podávání dokumentů prostřednictvím datové schránky, které kraj zavedl minulý rok.

„Nový dotační portál rozřazuje jednotlivé žádosti o dotace a eviduje naplňování krajských strategických cílů. Současně s tím předává data krajskému datovému portálu, kde lze přehledně a transparentně najít, kam a na jaké účely jdou finanční prostředky kraje,“ doplnil radní Adam Valenta odpovědný za oblast regionálního rozvoje, evropských grantů a dotací.

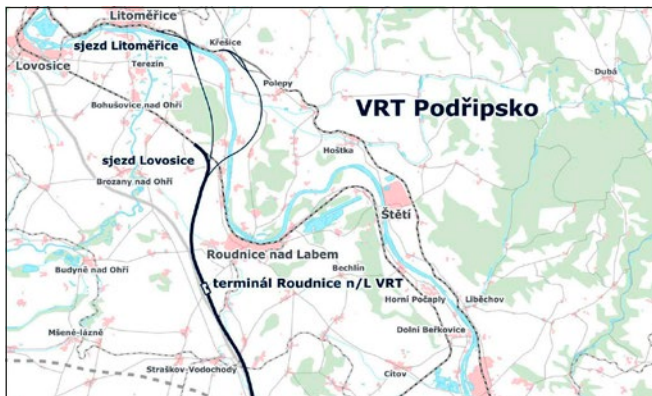
Příjem žádostí v novém systému začal v úterý 17. října. Původní portál kraj spustil 21. října 2010. Od té doby jeho prostřednictvím prošlo přes 32 tisíc žádostí o dotaci nebo darů z krajského rozpočtu.

Kateřina Pourová
manažerka SMS ČR
v Královéhradeckém kraji

Krajské předsednictvo se setkala se starosty nedaleko plánované vysokorychlostní trati

Říjnové předsednictvo Středočeského kraje se konalo ve Veltrusech na Mělnicku za účasti starostů měst a obcí v blízkosti dálnice D8 a budoucí vysokorychlostní trati tzv. VRT Podřipsko. Členové předsednictva chtěli

slyšet názor přímo dotčených zástupců samospráv a jejich případné připomínky legislativně řešit. Hlavními tématy bylo jednání se Správou železnic nad trasou plánované vlakové trati Praha – Drážďany, hluk z dálnice, územní plány obcí či oceňovací vyhláška. Starostové se také shodli na tom, že je nutné navýšit dotační tituly z Ministerstva pro místní rozvoj.

Petr Adamec
manažer SMS ČR ve Středočeském kraji

Středočeský kraj připravuje nový dotační program na nespportovní volnočasové aktivity dětí a mládeže

Celkem tři miliony korun chce Středočeský kraj uvolnit na podporu nespportovních volnočasových aktivit dětí a mládeže prostřednictvím nového dotačního programu. Návrh na konci října projednali radní a doporučili ho zastupitelstvu ke schválení.

„Nový Program 2024 by mohly využít například skautské organizace, turistické oddíly mládeže, pionýři a podobně, které a kteří byli v konkurenci stovek žádostí ze sportovních klubů v nevýhodě. Kraj má totiž nyní společný Fond sportu a volného času, kde bylo pro letošní rok alokováno 40 mil. Kč. Chtěli bychom, aby v Programu sportovních aktivit zůstalo 40 mil. Kč, takže si sportovní oddíly o tři miliony polepší, a v Programu pro nespportovní volnočasové aktivity by byly další 3 mil. Kč. Vznik nového Programu 2024 ještě podléhá schválení zastupitelstvem,“ vysvětlil radní pro oblast vzdělávání a sportu Milan Vácha.

Nový dotační program má být určený pro nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží na podporu jejich dlouhodobé a systematické volnočasové činnosti. Žadatelé mohou být spolky, nadace, obecně prospěšné společnosti a další subjekty, které jsou podrobně uvedené v Programu. Podmínkou je například sídlo ve Středočeském kraji, vznik organizace se datuje minimálně tři roky před podáním žádosti nebo minimálně čtrnáctidenní frekvence kroužku po dobu minimálně 10 měsíců předcházejícího roku. Celkový předpokládaný objem finančních prostředků vyčleněných v rozpočtu Středočeského kraje pro rok 2024 je 3 mil. Kč, výše poskytnuté dotace je stanovena v rozmezí od 30 do 70 tisíc korun.

Martina Kyselová
manažerka SMS ČR ve Středočeském kraji

Ženy na vedoucích pozicích by se měly scházet, zaznělo na prvním setkání inspirativních žen v Kunčicích pod Ondřejníkem

Na padesát starostek, místostarostek, tajemnic, manažerek místních akčních skupin a dalších inspirativních žen působících v Moravskoslezském kraji přijalo pozvání na první Setkání inspirativních žen z Moravskoslezského kraje. To bylo dvoudenní a uskutečnilo se ve čtvrtek 5. a v pátek 6. října v malebném prostředí obce Kunčice pod Ondřejníkem. Akci uspořádala MAS Frýdlantsko – Beskydy pod záštitou poslankyně Michaely Šebelové.

Událost sloužila jako platforma pro seznámení se, sdílení zkušeností a příběhů, podporu a inspiraci mezi ženami, které hrají klíčovou roli ve svých oblastech a komunitách. Na programu nebyla pouze diskuze, ale také prohlídka obce Kunčice pod Ondřejníkem a přednášky týkající se osobního rozvoje či kulturní program. V Kunčicích účastnice navštívily místní základní školu a unikátní Galerii Karla Svolinského, která je součástí budovy školy. Prohlédly si i volnočasový sportovní areál a nové veřejné prostranství před obecním úřadem, dále dřevěný kostelík sv. Prokopa a Barbory ze 17. století, který byl do obce převezen z Podkarpatské Rusi.

V podvečer následovala přednášková část programu. Psycholožka, koučka a terapeutka Hana Kučová účastnicím přiblížila problematiku strategické komunikace nejen v pracovních vztazích. Následovalo kulturní obohacení a neformální část programu, ve které se účastnice mohly blíže seznámit a sdílet své zážitky a zkušenosti, vzájemně se inspirovat a podpořit.

Poslankyně fyzioterapeutka upozornila na nebezpečí sedavého zaměstnání

Druhý den začal „pohybovou svačinkou“ pod vedením poslankyně Michaely Šebelové, která je profesí fyzioterapeutka. Ta upozornila zejména na nebezpečí spojená se sedavým způsobem života a na potřebu dostatečné pohybové aktivity. Dále se účastnice vzdělaly v digitálních dovednostech v režii lektorky a digitální koučky Markéty Ubíkové. „Jsem moc ráda, že jsem se mohla organizačně podílet na prvním ročníku této akce, a mile mě potěšil tak vysoký zájem o ni. Pevně věřím, a zpeřtná vazba účastnic to potvrzuje, že akce byla přínosná a inspirativní,“ uvedla manažerka MAS Frýdlantsko – Beskydy Zuzana Pavlisková. Setkání se zúčastnila také senátorka a starostka Frýdlantu nad Ostravicí Helena Pešatová. „Podobná setkání považuji za důležitá. Ženy na vedoucích pozicích by se měly scházet, vyměňovat si zkušenosti a inspirovat se navzájem,“ řekla. Více než polovina žen byla z členských obcí SMS ČR, což potěšilo i další účastnic, kterou byla krajská manažerka Dagmar Novosadová.

Dagmar Novosadová
manažerka SMS ČR v Moravskoslezském kraji

Na krajském shromáždění ve Velkých Bílovicích probrali starostové i liniový zákon. Jeho aplikací může dojít k ohrožení pitné vody, varují

Na odpady, inovace a novinky v legislativě a školství se zaměřil hlavní program krajského shromáždění SMS ČR, které se v říjnu konalo v Jihomoravském kraji. Dějištěm setkání, jež si nenechalo ujít téměř 80 zástupců členských i nečlenských obcí SMS ČR, byl sál kulturního domu ve Velkých Bílovicích, jež jsou největší vinařskou obcí v České republice. Účastníci se dozvěděli o činnosti SMS ČR a SMS-služeb, také o projektu sdružení DTMka. Pod taktovkou legislativní analytičky Adély Palíškové proběhla volba nového člena krajského předsednictva, kterým se stal starosta obce Pavlice Pavel Nechvátal. Ten v předsednictvu vystřídal Lubomíra Vedru, starostu městyse Vranov nad Dyjí. Starostové také opět podpořili boj za ochranu zdroje pitné vody u Uherského Ostrohu, který by ohrozila těžba štetřkopísku a nyní i vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), a jeho pozměňovací návrhy.

Klára Osičková
manažerka SMS ČR v Jihomoravském kraji

Předsednictvo diskutovalo s hejtmánem o DTMkách, konferenci i stárnoucí populaci

Digitální technické mapy (DTM), příprava celostátní konference SMS ČR ve Zlíně a výzvy v oblasti sociální péče, to jsou tři klíčová témata, o kterých v říjnu diskutovalo zlínské předsednictvo SMS ČR s hejtmánem Radimem Holíšem.

DTMky

Digitální technické mapy jsou klíčovým nástrojem pro správu území a rozvoj krajiny. Hejtmán Radim Holíš zdůraznil důležitost mapování DTM v rámci Zlínského kraje, který se stal premiantem v této oblasti. SMS ČR dlouhodobě spolupracuje se Zlínským krajem za účelem hladkého průběhu pilotního a následného ostrého provozu DTMky kraje. Sdružení nabízí pomoc obcím s realizací v rámci projektu DTMka.

Hejtmán přijal pozvání na celostátní konferenci SMS ČR

SMS ČR hraje klíčovou roli v posilování spolupráce mezi městy, obcemi a kraji. I proto přijal hejtmán Radim Holíš pozvání na konferenci, která poskytne fórum pro společnou diskusi o aktuálních tématech, jako je územní rozvoj, financování obcí a spolupráce mezi územními samosprávami.

Výzvy v sociální oblasti: Péče o obyvatele Zlínského kraje

Třetím důležitým tématem setkání byla sociální oblast. V souvislosti s tím, jak populace stárne a roste tlak na sociální služby, je třeba se zabývat výzvami v oblasti péče o obyvatele Zlínského kraje. Hejtmán vyjádřil potřebu kvalifikované přípravy pracovníků v sociální sféře. „Očekáváme velký nárůst potřeby sociální péče zejména okolo roku 2030, kdy začnou chodit do důchodu populačně silné ročníky,“ řekl.

Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve Zlínském kraji

Krajské předsednictvo zajímaly v říjnu hlavně digitální technické mapy

Zejména digitální technické mapy probíralo na začátku října krajské předsednictvo SMS ČR na svém jednání, které se tradičně odehrálo na krajském úřadě. Téma se nabízel už proto, že se jím aktuálně zabývá jak Liberecký kraj, tak i SMS ČR, spolupráce mezi oběma partnery je navíc velmi úzká.

„Společně se snažíme představitelům obcí tuto jejich zákonnou povinnost co nejvíce ulehčit s pomocí projektu DTMka,“ uvedla manažerka SMS ČR Petra Černá. Ta v další části programu předsednictvo seznámila například s tím, že v Libereckém kraji je z celkového počtu 215 obcí už 101 členských, dále také informovala o přípravách celorepublikové konference ve Zlíně, které byly v době jednání v plném proudu.

Jiří Ulvr seznámil s dotačními programy i novým plánem dopravní obslužnosti

Aktuální informace z krajského úřadu sdělil předsednictvu člen krajské rady Jiří Ulvr. Uvedl, že v dotačním programu rozdělil kraj 22 milionů korun na obnovu památek, a informoval o přípravách nového plánu dopravní obslužnosti na další roky. „Počítá se v něm i s úpravami výše příspěvku obcí a měst,“ řekl.

Další setkání a jednání je v plánu během zimních měsíců.

Petra Černá
manažerka SMS ČR v Libereckém kraji

Program listopadového krajského shromáždění zavede starosty hodně do hloubky

Volební krajské shromáždění SMS ČR v Plzeňském kraji se uskuteční v úterý 28. listopadu. Členové na západě Čech se v tento den setkají v prostorách Centra Caolinum v obci Nevřeň.

„Zástupci přátel samospráv se mohou těšit na pestrý program. V něm rozhodně nebudou chybět aktuální témata jako valící se legislativní změny, litteringové smlouvy, projekty zaměřené na suchu v krajině či digitální technické mapy neboli DTM. Účastníci nebudou ošizeni ani o občerstvení či šálek dobré kávy,“ slibuje krajský manažer Roman Svoboda a na závěr přidává ještě jedno lákadlo: „Aby toho nebylo málo, je pro naše starostky a starosty připravena hloubková komentovaná prohlídka zdejší inspirativní obce. Na povrchu si prohlédneme projekt technického řešení biologického čištění odpadních vod ze soutěže OBEC 2030 a pod povrchem navštívíme zdejší pohádkový hlubinný kaolinový důl.“

Online registraci na událost naleznete zde: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSddxAQwh11TH5YjEPlcMO4oPtYdxo506lfvOu-4XQj3l23Lg/viewform>

Roman Svoboda
Manažer SMS ČR v Plzeňském kraji

Dlouholetý boj o bankomat se Dolní Poustevně vyplatil, dnes patří mezi nejvyužívanější v celém příhraničí

Zachování kvalitní obslužnosti je základem pro udržení obyvatel v odlehlejších venkovských obcích. Svě o tom vědí také v Dolní Poustevně, kde už mnoho let bojují s předsudky spojenými s celým Šluknovským výběžkem. Místní ovšem dobře vědí, že nežijí „na konci světa“, jako tomu bylo před rokem 1989, nýbrž mají za humny silného partnera a jejich poloha skýtá velký potenciál.

Ve výhodu se podařilo proměnit příhraniční polohu letošního krajské Vesnice roku starostovi Robertu Holcovi, když po několika letech snahy a neúspěšných vyjednáváních s různými bankovními institucemi dosáhl dohody se společností Moneta Money Bank na instalaci bankomatu v obci. Nebylo to ovšem jen tak, spolu s instalací obdržela obec výstrahu, že nebude-li bankomat dostatečně využíván, bude opět demontován. Dnes se však mluví o bankomatu v Dolní Poustevně jako o jednom z nejvíce využívaných v příhraničních obcích.

Pozadu nezůstali ani v dalších aktivních členských obcích SMS ČR – nedalekém Velkém Šenově a také v Mikulášovicích. Obě dvoutisícová městečka dělí od Dolní Poustevny jen šest kilometrů vzdušnou čarou, od sebe dokonce pouhé tři, přesto v každém z nich mohou obyvatelé bankomat využít také. Výjimečnost situace potvrzuje i fakt, že podobné služby jsou v celém Šluknovském výběžku běžně dostupné pouze v velkých městech (Rumburk, Varnsdorf, Šluknov), popř. v turisticky hojně navštěvované Krásné Lípě s již ale téměř třemi a půl tisíci obyvateli.

Marek Komárek
manažer SMS ČR v Ústeckém kraji

Hlinecko získalo ocenění za rozvoj energetiky!

Za spolupráci na tvorbě místní energetické koncepce získala MAS Hlinecko a Sdružení obcí mikroregionu Hlinecko ocenění na národní úrovni v soutěži Komunální projekt roku 2023, jíž vyhláší časopis Moderní obec. Vzhledem k tomu, že se obě organizace začaly energetice věnovat teprve před rokem, jedná se o významný úspěch a potvrzení toho, že Hlinecko jde správnou cestou a nebojí se inovativních řešení!

Místní energetická koncepce je analytickým a strategickým dokumentem, který bude sloužit obcím Hlinecka při řešení otázek týkajících se způsobů nakládání s energií. Jeho významnou součástí je návrh na úspory energií, energetickou bezpečnost, zvyšující se soběstačnost regionu a environmentální udržitelnost dodávek energie. Místní energetická koncepce je dokumentem, podle něhož může místní samospráva postupovat při komplexním řešení zajištění dodávky a spotřeby energie, při územním plánování, při rozhodování o investicích, ale i při návrhu a řešení aktivit, které může obec uskutečňovat ve vztahu k občanům či podnikatelům.

Dokument bude do konce letošního roku hotový a poté bude představen široké veřejnosti v obcích na Hlinecku.

Jan Holeček
vedoucí manažer pro realizaci strategie MAS Hlinecko

Prezident navštívil Olomoucký kraj. Získané podněty mohou pomoci strukturálně postiženým regionům

Prezident Petr Pavel navštívil na konci října Olomoucký kraj. Během dvoudenní návštěvy zaměřil svou pozornost zejména na problémy Jesenicka a Šumperska, kde se setkal i se starosty členských obcí. Jednalo se o jeho první oficiální prezidentskou návštěvu tohoto kraje.

Podstatná část návštěvy prezidenta Petra Pavla se uskutečnila na severu kraje. Prezident to zdůvodnil tím, že chce věnovat více pozornosti právě místům se složitou socioekonomickou situací. K hlavním tématům proto patřily špatná dopravní dostupnost, problémy s nedostatkem lékařů, služby, ale také nemožnost financovat některé větší projekty. Podněty, které prezident Petr Pavel během své návštěvy v Olomouckém kraji získal, mu podle jeho slov pomůžou třeba při jednáních s vládou o pomoci strukturálně postiženým regionům.

Prezident navštívil také základní školu ve Vápenné, kde od žáků dostal i jeden netradiční dárek – únikovou deskovou hru z Jesenicka, jejímž principem je dostat se z této oblasti do Prahy přes všechny nástrahy, jako je Červenohorské sedlo apod.

Právě o tom prezident mimo jiné hovořil i s představiteli kraje. Připomenul, že Olomoucký kraj na rozdíl od Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského není zařazen mezi takzvané strukturálně postižené kraje, které mohou čerpat evropské peníze z fondu transformace. „Máme tu řadu hospodářsky a sociálně ohrožených území, na které se žádné fondy nevztahují. Přitom tato území mají stejně závažné problémy jako strukturálně postižené kraje. Na Olomoucku 10 ze 13 obcí s rozšířenou působností spadá do této kategorie. Jsou to problémy, které vyžadují zásah zvenčí, protože si s nimi kraj sám neporadí,“ řekl prezident.

Marcela Porvazníková
manažerka SMS ČR v Olomouckém kraji

Beňov vítězí Velké pardubické věřil. Starosta na závod vypravil autobus plný fanoušků

Beňov a koně k sobě patří odjakživa. Nádherný úspěch desetiletého valacha Sacamira z beňovské stáje s žokejem Janem Faltejskem v sedle, který doběhl do cíle letošní Velké pardubické jako vítěz, ale překonal všechny dosavadní. Triumfální vítězství sledoval s napětím celý Beňov a starosta Ivo Pitner nechal dokonce na nejnáročnější evropský dostihový závod vypravit autobus plný fanoušků.

„Byly to nepopsatelné emoce a zejména zpáteční cesta byla velmi radostná,“ uvedl starosta Beňova Ivo Pitner, který si stejně jako mnozí další na Sacamira vsadil. „Druhý den po závodu jsme se vydali do stáje blahopřát. Nesli jsme dárkový koš, špičkovou whisky a kyticí růží, Sacamira krmily děti z mateřské školy mrkví. Je ale vybíravý, a ne od všech si přinesenou pochoutku vzal,“ směje se starosta s tím, že hlavní oslavy se teprve plánují. „Takový úspěch vyžaduje samostatnou oslavu. A tu bychom rádi uspořádali někdy v prosinci, kdy už snad bude větší klid. Obec zaplatí muziku, pozveme i žokeje Faltejska a všechny příznivce a fanoušky Sacamira,“ řekl starosta.

Obec podle Ivo Pitnera přispěla vloni beňovské stáji částkou sto tisíc korun. „Je to malá stáj a chceme ji podpořit i letos. Jsem opravdu rád, že mají takové obrovské úspěchy, protože je vydolovali z ničeho,“ zmiňuje s tím, že i letos může stáj počítat s podporou obce, o jejíž výši teprve rozhodne zastupitelstvo. Stáj by ale podle Pitnerových slov potřebovala pro trénování koní hlavně cross-country trať, která v Beňově chybí. Chybí však zatím také dostatečně velký pozemek, na kterém by bylo možné ji vybudovat. Proto se v tuto chvíli obec chystá na jednání s dalšími majiteli pozemků, které navazují na obecní pole. „Chceme to řešit i v rámci komplexních pozemkových úprav. Pokud se vše podaří, vzniklo by v Beňově cvičiště, které by splňovalo podmínky pro trénování,“ řekl starosta.

Trenérka desetiletého hnědáka Sacamira Eva Petříková se netají tím, že je letošní šampion Velké pardubické její oblíbenec. Sacamiro je v beňovské stáji od svých tří let. V beňovské stáji chovají sedm koní, kterým věnují veškerý volný čas. Sacamiro, který pochází z hřebčína v Napajedlích a má geny po svém otci hřebci jménem Camill, už loni na Velké pardubické zabodoval, když obsadil v obrovské konkurenci třetí místo.

Marie Machačová